

PIĄTEK-CZWARTEK
|08-14|09|2023|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG KOCHAM MOJE MIASTO!

Z KIM ZMIERZY SIĘ ELBLĄSKA DRUŻYNA PiS?

**SPRAWDZAMY LISTY KANDYDATÓW
DO SEJMU I SENATU**

STR. 2-3

SPORT W ELBLĄGU

**KOMPLET PUNKTÓW
ZOSTAŁ W ELBLĄGU |21**

**PIERWSZA PORAZKA
NA WŁASNYM BOISKU |22**

**NOWY SEZON,
NOWE NADZIEJE |23**

**GMINA MILEJEWO
ŚWIĘTUJE 50. URODZINY |4**

**ICH ZNAKIEM ROZPOZNAWCZYM
SĄ GARNITURY |6-7**

**ZACZĘŁO SIĘ OD FILMÓW
Z BRUCE'EM LEE |8**

**DZIEWIĄTKA NIE JEST
PRZYPADKOWA |9**

PROMOCJA

**Z MIŁOŚCI
DO LOKALNOŚCI!**

KUPUJĄC „DZIENNIK ELBLĄSKI”,
WSPIERASZ WARMIĘ I MAZURY

PIS STAWIA NA ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Prawo i Sprawiedliwość ogłosiło w poniedziałek kandydatów do Sejmu z okręgu elbląskiego.

W pierwszej trójce są: Leonard Krasulski, Teresa Wilk i Andrzej Śliwka.

Kandydatem PiS na senatora w okręgu 84 jest były komendant PSP w Elblągu Łukasz Kochan.

Podczas prezentacji kandydatów PiS w okręgu elbląskim głos zabrał zajmujący pierwszy miejsce na liście Leonard Krasulski, który wspominał swoją rozmowę z Lechem Kaczyńskim w 1989 roku. Lech Kaczyński zaproponował wówczas Jarosława Kaczyńskiego na kandydata do Senatu z okręgu elbląskiego.

– Po raz pierwszy użyte zostało wtedy sformułowanie „zrównoważony rozwój”. Jarosław Kaczyński został senatorem i od tego momentu rozpoczęła się zmiana – zaczęliśmy mówić o zrównoważonym rozwoju – nie o Polsce A i B. Mieliliśmy duże ambicje. Lech Kaczyński mówił też: „stawiajcie na młodych” – wspominał Krasulski.

– Wydaje mi się, że po części wypełniliśmy wolę świętej pamięci prezydenta za przyczyną jego brata, Jarosława Kaczyńskiego, który cały czas nam kibicuje, patronuje i rozłożył parasol nad swoim byłym okręgiem wyborczym. Szansa na rozwój tego regionu, jaką jest przekop Mierzei Wiślanej, nie miałby miejsca bez prezesa Jarosława Kaczyńskiego – to decyzja jego i jego Rządu o wykonaniu tego zadania. Niestety musieliśmy odczekać 8 lat rządów Platformy Obywatelskiej, która nie zgodziła się na przekop, który dawał szansę wszystkim okolicznym powiatom i całej Polsce. Co byśmy dzisiaj zrobili? Korzystali z Cieśniny Piławskiej? Bylibyśmy uwięzieni, a tak mamy okno na świat, z którego znowu mamy problem skorzystać poprzez zatrzymanie rozwoju portu w Elblągu, a przecież tyle lat mówiliśmy, że IV port RP to port w Elblągu – zaznaczał Leonard Krasulski.

W poniedziałek przed Bramą Targową w Elblągu Prawo i Sprawiedliwość ogłosiło swoich kandydatów do Sejmu w okręgu elbląskim

TO BARDZO MOCNA DRUŻYNA

O tym, co jest priorytetem dla kandydatów Prawa i Sprawiedliwości, opowiedział w rozmowie z nami wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka, który na liście w okręgu elbląskim zajmuje trzecią pozycję.

— Co najbardziej motywuje drużynę PiS do działania?

— Przede wszystkim to, by zadbać o bezpieczną przyszłość Polaków. Spotkanie odbyło się w poniedziałek przed Bramą Targową – charakterystycznym miejscem dla Ziemi Elbląskiej; dotyczyło przedstawienia drużyny – zespołu osób, które będą ciężko pracować w kampanii wyborczej, by wygrać wybory, wygrać je dlatego, że czas

rządów PiS to dobry czas dla Polski.

Pomimo wszystkich perturbacji związanych z geopolityką, pandemią i wojną, działania i programy społeczne podejmowane przez Prawo i Sprawiedliwość są bezprecedensowe – to również programy inwestycyjne zmieniające nasze małe ojczyzny. Chcemy to kontynuować, chcemy, by Polska rozwijała się w sposób zrównoważony. Nie chcemy robić tego, co robiła Platforma Obywatelska, czyli dzielić Polskę na Polskę A i B. Zależy nam na tym, by dawne miasta wojewódzkie, takie jak Elbląg, które ucierpiały po reformie administracyjnej Jerzego Buzka, odzyskały swój należny blask. Jest możliwe tylko i wyłącznie wtedy, gdy Prawo i Sprawiedliwość będzie realizowało odpowie-

dzialny program wsparcia dawnych miast wojewódzkich, ale także mniejszych miast powiatowych.

Ja z tym regionem bardzo związany, stąd też moja decyzja o starcie. Spotkania, które odbywam z mieszkańcami naszego regionu od 2-3 lat, jeszcze bardziej motywowały mnie do tego, by zadbać o to, by zmiany, które są realizowane przez PiS, były kontynuowane, a widziałem to doskonale jako jedyny wiceminister pochodzący z województwa warmińsko-mazurskiego.

— Jak ocenia pan listę kandydatów PiS do Sejmu i do Senatu w okręgu elbląskim?

— To bardzo mocna drużyna! Cieszę się głównie ze względu na to, że propozy-

cję startu przyjął pan Łukasz Kochan – były żołnierz, ale nam znany bardzo dobrze jako komendant Państwowej Straży Pożarnej w Elblągu. To osoba, która łączy, a nie dzieli, czego przykładem było to, że panu komendantowi podczas jego odejścia gratulował i dziękował zarówno pan prezydent Wróblewski, jak i ja, mimo dzielących nas różnic.

Niestety pan Jerzy Wcisła (obecny senator i kandydat opozycji na senatora w okręgu elbląskim – przyp. red.) jest politykiem całkowicie skompromitowanym, osobą awanturującą się, prowadzi brudną grę polityczną, dzieli ludzi... Mam więc nadzieję, że zmiana, która nastąpi 15 października, będzie bardzo dobrą zmianą, szczególnie dla elblązan, ponieważ za-

slugują na senatora, który wreszcie będzie blisko nich, będzie załatwiał ich sprawy, nie tak jak pan Wcisła, który skupia się tylko i wyłącznie na politycznej awanturze.

— Jak zachęcić nie tylko elblązan, ale i wszystkich Polaków, żeby 15 października poszli zagłosować?

— Myślę, że to dla wszystkich będzie ważny dzień – po pierwsze wybory, po drugie referendum. Pytania referendalne, które będą wyznacznikiem w dalszej polityce gospodarczej, to cztery pytania, które różnią PiS od opozycji.

Politycy PO i PSL podnosili wiek emerytalny, politycy Prawa i Sprawiedliwości obniżali ten wiek, dostosowali go do realiów obecnych w Polsce.

To samo, jeżeli chodzi o przymusową relokację nielegalnych imigrantów – niestety, politycy Platformy Obywatelskiej wykonywali to, co było narzucone przez Angelę Merkel – pamiętamy wypowiedzi Tomczyka i pani premier Kopacz, którzy wprost mówili, że będą przyjmowani ci imigranci. Rafał Trzaskowski był wtedy sekretarzem stanu odpowiedzialnym za politykę europejską i między innymi on negocjował te kwoty. Donald Tusk w 2017 roku jako szef Rady Europejskiej mówił o tym, że skoro Polska nie chce przyjąć nielegalnych imigrantów, będzie się to wiązało z nieuchronnymi konsekwencjami... To jest ta różnica między odpowiedzialnym podejściem Prawa i Sprawiedliwości, które buduje zaporę na granicy i wspiera prawdziwych uchodźców, a nie tych, którzy planują zmienić miejsce zamieszkania tylko dlatego, że Angela Merkel zakrzyknęła „herzlich willkommen”.

KAMILA KORNACKA

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Kamila Kornacka
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński
k.kornacka@dziennikelblaski.pl
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
a.tupaj@dziennikelblaski.pl
j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

ŁUKASZ KOCHAN: WSPÓLNIE MOŻEMY ZROBIĆ WIELE

Senat, nazywany izbą refleksji, to miejsce, w którym powinni znaleźć się ludzie, którzy łączą, a nie dzielą.
Wielu senatorów zajmuje się podziałem, a tracą na tym mieszkańcy
— mówi Łukasz Kochan, kandydat PiS na senatora w okręgu 84.

Wponiedziałek — przypomnijmy — Prawo i Sprawiedliwość ogłosiło swoich kandydatów do Sejmu i Senatu w okręgu elbląskim. Są nimi były komendant Państwowej Straży Pożarnej w Elblągu Łukasz Kochan (okręg 84) i obecna senator Bogusława Orzechowska (okręg 85).
— Przed nami jeden z najważniejszych wyrazów demokracji — wybory; równie ważne jest referendum, w którym wszyscy powinniśmy wziąć udział — przekonuje Łukasz Kochan i zaznacza: — Jako drużyna chcemy zadbać o dobro Polski i dobro Polaków. Jako ojciec, mąż, wnuk i osoba rodzinie związana z tą ziemią wiem, że wspólnie możemy zrobić wiele.
— Izba wyższa polskiego Parlamentu — Senat — nazy-

wany izbą refleksji, to miejsce, w którym powinni znaleźć się ludzie, którzy łączą, a nie dzielą. Wielu senatorów zajmuje się podziałem, a tracą na tym mieszkańcy. Moja dotychczasowa kariera jako żołnierza, strażaka, działacza społecznego i przedsiębiorcy udowodniła to, że potrafię skupiać wokół siebie ludzi, łączyć środowiska, dbać o relacje i je budować. Jako jedna drużyna chcemy w taki sposób reprezentować Polki i Polaków — przyznaje były komendant PSP w Elblągu i obecny kandydat na senatora.
— Jestem lekarzem pediatrą, jestem w tej chwili również sprawującym mandat senatorem w okręgu ostródzkim, iławskim, nowomiejskim i działowskim, czyli w okręgu 85. Cały czas pracuję w zawodzie, cały czas mam kontakt ze wszystkimi ludźmi z naszych powiatów

Łukasz Kochan: — Jako drużyna chcemy zadbać o dobro Polski i dobro Polaków

i również, pracując w dwóch komisjach — Komisji Rodziny i Komisji Zdrowia — mam cały czas szansę na to, żeby dbać o Polskę, dbać o wszystkich ludzi niezależnie od wieku — dlatego, że moimi pacjentami są wszyscy, którzy potrzebują pomocy lekarskiej — od noworodków do stulatków — mówi za to Bogusława Orzechowska, kolejna kandydatka Prawa i Sprawiedliwości.
— W Senacie pracuję po to, żeby była szansa na poprawę sytuacji tam, gdzie jeszcze tego wymaga nasza polityka. Patrząc na naszą listę poselską, mogę powiedzieć jedno — mamy kandydatów w różnym wieku i reprezentujących różne środowiska — są to osoby mądre, zdolne, pracowite — takie, które dadzą szansę na lepszą Polskę — podkreśla Bogusława Orzechowska. **KK**

KANDYDACI DO SEJMU I SENATU W OKRĘGU ELBLĄSKIM

KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ:

- Leonard Krasulski
- Teresa Wilk
- Andrzej Śliwka
- Robert Gontarz
- Adam Ołdakowski
- Damian Godziński
- Ewa Wyszomirska
- Kamil Prusinowski
- Elżbieta Węglewska
- Andrzej Rykaczewski
- Anna Piątek
- Anna Węglowska
- Dariusz Struk
- Jolanta Andruszkiewicz
- Krzysztof Aurast
- Jacek Pawlik

Kandydat na senatora w okręgu 84: Łukasz Kochan

Kandydat na senatora w okręgu 85: Bogusława Orzechowska

KKW KOALICJA OBYWATELSKA PO .N IPL ZIELONI:

- Jacek Protas, Lidzbark Warmiński
- Elżbieta Kazimiera Gelert, Elbląg
- Stanisław Andrzej Gorczyca, Szafranki

- Katarzyna Królak, Morąg
- Mateusz Szauer, Lubawa
- Natalia Sycz, Górowo Iławeckie
- Monika Marzena Grabowska-Kuśmirczuk, Debrzno
- Iwona Mrozińska, Nowe Miasto Lubawskie
- Elżbieta Monika Ruda, Braniewo
- Wiesław Grzegorz Śniecikowski, Pastęk
- Robert Turlej, Elbląg
- Alicja Grodowska, Orneta
- Karol Bidziński, Elbląg
- Andrzej Bagiński, Gdańsk
- Jarosław Piechotka, Zalewo
- Elżbieta Zabłocka, Bartoszyce

Kandydat do Senatu w okręgu 84: Jerzy Wcisła, Elbląg

KW NOWA LEWICA:

- Monika Walentyna Falej, Olsztyn
- Dawid Sadowski, Brzydowo
- Aleksandra Żmijewska, Poznań
- Paweł Rodziewicz, Elbląg
- Monika Dwojakowska, Elbląg

- Ryszard Sarzyński, Bartoszyce
- Justyna Maciak, Ostróda
- Jakub Hermanowicz, Miłakowo
- Sylwia Piekart, Orneta
- Ewelina Sagan, Iława
- Danuta Jadwiga Zubrycka, Bartoszyce
- Wincenty Marian Przyborowski, Braniewo
- Gabriela Walentyna Nowak, Działdowo
- Bartosz Markowski, Gdańsk
- Milena Falkowska-Hojan, Wielki Dwór
- Dominika Kasprowicz, Iława

KKW TRZECIA DROGA PSL-PL2050 SZYMONA HOŁOWNI

- Rafał Ryszczyk, Kisielice
- Zbigniew Ziejewski, Szwarcenewo
- Małgorzata Werkowska-Wiktorska, Samborowo
- Piotr Żuchowski, Szałkowo
- Piotr Waszećnik, Ostróda
- Wojciech Ziober, Ostróda
- Wioletta Jaskólska, Warszawa
- Robert Cezary Szczepański,

- Dobrocin
- Małgorzata Katarzyna Lewandowska, Iława
- Dorota Michalak, Lidzbark Warmiński
- Magdalena Madeja, Jegłownik
- Monika Barbara Marchalewska, Morąg
- Waldemar Czajka, Biskupiec
- Artur Marek Małlach, Elbląg
- Barbara Jadwiga Chlebińska, Elbląg
- Jan Bobek, Piórkowo

Kandydat do Senatu w okręgu 85: Gustaw Marek Brzezina, Ostróda

KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ:

- Konrad Sajkowski, Warszawa
- Łukasz Tulwiński, Iława
- Jan Krysiak, Ostróda
- Jan Zelma, Omule
- Paweł Sobotka, Ostróda
- Teresa Genowefa Ruksztetto, Nowa Pastęka
- Sebastian Lechostaw

- Krawczyński, Elbląg
- Gabriela Joanna Sikorska, Elbląg
- Paweł Dunajewski, Bartoszyce
- Marta Anna Baczewska, Poznań
- Genowefa Teresa Jankowska, Elbląg
- Szymon Adam Ziolkowski, Działdowo
- Justyna Tucholska, Płock
- Marta Sztachańska, Olsztyn
- Dawid Chorąży, Henrykowo
- Tomasz Zawacki, Nowe Miasto Lubawskie

Kandydat do Senatu w okręgu 85: Michał Fiatkowski, Iława

KW NORMALNY KRAJ:

- Filip Mikotaj Proc, Elbląg
- Klaudia Helena Ejsmont, Elbląg
- Tomasz Marcin Zalewski, Elbląg
- Ewelina Halina Kasperowicz, Elbląg
- Jakub Maciej Kudryk, Elbląg
- Anna Pietrzak, Elbląg
- Lesia Gromadzka, Słupsk

- Adam Patryk Romanowski, Elbląg
- Marta Przybecka, Elbląg
- Bartosz Jakub Derebecki, Elbląg

KW POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW:

- Marcin Bachórz, Gdańsk
- Sebastian Jerzy Sadtek, Gardyny Leśniczówka
- Małgorzata Ludmiła Mazurkiewicz, Elbląg
- Piotr Abucewicz, Bartoszyce
- Ewelina Kozakiewicz, Elbląg
- Paulina Kunciewicz, Braniewo
- Mario Bojadziejew, Elbląg
- Teresa Kazaniecka, Elbląg
- Jarosław Felkiewicz, Elbląg
- Rafał Tomasz Maculewicz, Orneta
- Anna Sikora, Elbląg
- Marcin Dariusz Klusewicz, Elbląg
- Klaudia Grzebiela, Elbląg
- Tomasz Mysłowski, Elbląg
- Karl Bartosz Łuksza, Elbląg
- Aleksander Wrocławski, Elbląg

GMINA MILEJEWO ŚWIĘTUJE 50. URODZINY!

TO LUDZIE, ICH POTRZEBY, MARZENIA I AMBICJE SĄ MOTOREM ZMIAN. TAK RÓWNIEŻ JEST Z NASZĄ GMINĄ, KTÓREJ ZMIANY PRZEZ OSTATNIE 50 LAT BYŁY DETERMINOWANE ZMIANAMI ZACHODZĄCYMI W SAMYCH MIESZKANCACH.

— Jak przez ostatnie pięć dekad zmieniała się Gmina? Jak zmienia się dzisiaj? Czego nauczyły pana te lata?

— 50 lat to bardzo długi okres, w którym bardzo wiele się zmienia. Również Gmina Milejewo nie oparła się tej ewolucji. To, jak nasza gmina wyglądała w latach 70. ubiegłego wieku, możemy zobaczyć na fotografiach. Już w pamięci wiele wspomnień się nie zachowało, a rozwój nowych technologii i zmieniające się potrzeby społeczne tak przyspieszają tempo naszego życia, że pozostaje coraz mniej czasu na retrospekcje.

Miarą zaszłych zmian jest to, jak my sami się zmieniliśmy. To ludzie, ich potrzeby, marzenia i ambicje są motorem zmian. Tak również jest z Gminą Milejewo, której zmiany

przez ostatnie 50 lat były determinowane zmianami zachodzącymi w samych mieszkańcach.

Można powiedzieć, że zmiany są duże i widoczne. Nastąpił rozwój infrastruktury zaspakajający coraz wyższe potrzeby mieszkańców: sieci wodociągowe i kanalizacyjne, drogi, infrastruktura edukacyjna i społeczna, komunikacja publiczna... Zmieniły się nasze nieruchomości i ich otoczenie, przestały istnieć zakłady pracy, które nie oparły się zmianom ustrojowym, ale w ich miejsce powstały nowe firmy, które z powodzeniem konkurują na rynku europejskim.

Zmieniły się również uwarunkowania geopolityczne. Jesteśmy członkiem NATO i Unii Europejskiej, dzięki czemu tempo i zakres zmian poziomu naszego życia były tak szybkie

i widoczne. Jesteśmy coraz lepiej wykształceni i bez żadnych oporów poruszamy się wśród mieszkańców innych państw.

Jeżeli chodzi o mnie, to urząd wójta objąłem w 2014 roku jako czwarty wójt w historii gminy. Po okresie pełnienia urzędu przez naczelników od 1990 roku na czele urzędu zasiadali wójtowie. Pierwszym wójtem był przez dwie kadencje Pan Andrzej Chorak, drugim, też przez dwie kadencje, nieżyjący już Pan Krzysztof Lesiak, trzecim przez dwie kadencje Pan Ryszard Janusz. Ja miałem tę przyjemność i zaszczyt być zastępcą drugiego i trzeciego wójta.

Te ponad 20 lat mojej obecności w milejewskim samorządzie nauczyły mnie pokory, cierpliwości, wytrwałości, konsekwencji, wiary w możliwość realizacji planów. Jednak najważniejsza jest wiara w drugiego człowieka, satysfakcja z każdego rozwiązane problemu naszego mieszkańca. Jestem świadomy, że to, co do tej pory dałem radę dobrego zrobić dla mieszkańców naszej gminy, zawdzięczam wsparciu wielu osób. Przede wszystkim wsparciu mojej rodziny, która jest dla mnie ostoją i motorem do podejmowania kolejnych wyzwań. Ważne są również moi współpracownicy, którzy tworzą drużynę, z którą można góry przenosić. Wyrozumiałość i chęć realizacji wspólnej strategii rozwoju Gminy Milejewo to cechy Radnych Rady Gminy Milejewo, którzy akceptują te kierunki rozwoju. To wszystko sprawia, że nasi mieszkańcy mogą czuć się bezpieczni i pewni przewidywalności działań obecnych władz samorządowych.

— Czego dziś od wójta oczekują mieszkańcy gminy? Jakie są ich najpilniejsze potrzeby?

— Dzisiaj potrzeby mieszkańców są zapewne na wyższym poziomie, niż to było 50, 40, 30, 20, a nawet 10 lat temu, a my jesteśmy od tego, aby

Krzysztof Szumata: — Gmina Milejewo z racji swego położenia jest niezwykle atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i prowadzenia nieuciążliwego dla środowiska biznesu

skutecznie na te potrzeby odpowiedzieć, a ponadto zaproponować naszym mieszkańcom kolejne pomysły, które podniosą poziom życia i zachęcą innych do osiedlania się, czy też rozwijania biznesu na terenie Gminy Milejewo.

Na pewno jeszcze przez najbliższe lata musimy inwestować w modernizację dróg. Bardzo istotnym problemem jest kontynuacja budowy sieci kanalizacji zbiorczej, co jest bardzo kosztowne, a do tej pory niewiele było programów pomocowych dla takich małych gmin jak nasza. Są zapowiedzi, że w najbliższych latach ma się to zmienić.

W planach mamy rozwój infrastruktury turystycznej i społecznej. Rozpoczęliśmy działania, które powinny wpłynąć na poprawę sytuacji mieszkaniowej mieszkańców. Kontynuowane będą prace budowlane przy termomodernizacji budyn-

odpowiedniego miejsca do osiedlenia się.

Życzliwi mieszkańcy, pełni zapału lokalni działacze organizacji pozarządowych, rady sołeckie, jednostki OSP, infrastruktura oświatowa na bardzo wysokim poziomie, sprawnie działająca pomoc społeczna, międzynarodowa trasa rowerowa i planowana budowa kolejnych odcinków tras rowerowych, będące w trakcie i już planowane kolejne inwestycje w infrastrukturę drogową i turystyczną, społeczną, mieszkaniową, oświatową i sportową — to tylko niektóre z zalet naszej gminy, które pozwolą na odnalezienie tutaj swojego miejsca na ziemi.

— Czego życzyć wójtowi i mieszkańcom Gminy Milejewo na kolejne 50 lat?

— Zdrowia, bo ono jest najważniejsze i — tak jak do tej pory — wielu życzliwych i wspierających na różne sposoby rozwój Gminy Milejewo ludzi.

Mieć po swojej stronie ludzi, którzy widzą potrzeby inwestycyjne, podpowiadają, do których drzwi zapukać z wnioskiem o dofinansowanie — to wielki sukces i nieocenione wsparcie. Rezultaty, dzięki ciężkiej pracy, przyjdą z czasem.

Również dobrze by było, gdyby wśród życzeń znalazły się te dotyczące wzajemnej życzliwości i szacunku do drugiego człowieka. Cóż warto byłoby nasze życie, gdybyśmy nie mieli z kim cieszyć się kolejnym sukcesem czy rozwiązaniem problemem?

Nasi następcy niech nie zapominają o tych, którzy byli przed nimi i zostawili swoją cegiełkę w rozwoju naszej Małej Ojczyzny, tak jak i my pamiętamy na różne sposoby o tych, którzy walczyli o wolną Polskę, demokrację, swobody obywatelskie i coraz lepsze życie kolejnych pokoleń.

Wszystkim wszystkim najlepszego, jubileusz 50-lecia Gminy Milejewo na długo pozytywnie wszystkim zapadnie w pamięć.

ROZMAWIAŁA KAMILA KORNACKA

JUBILEUSZ 50-LECIA GMINY MILEJEWO

9-10 września 2023r.

Centrum Turystyczno-Sportowe w Milejewie

Program obchodów:

9 września

14.00 – Otwarcie uroczystości, przywitanie Gości

14.30 – Wręczenie wyróżnień i podziękowań

16.00 – Program artystyczny

17.30 – Wspólne pamiątkowe zdjęcie

19.30 – Występ zespołu *Miły Pan*

10 września

11.00 – Msza Święta w intencji Gminy Milejewo oraz Msza Święta Dożynkowa w Kościele Parafialnym w Milejewie

Atrakcje dla dzieci od godz. 16.00 teren przy Szkole Podstawowej w Milejewie

ZAPRASZAMY DO WSPÓLNEGO ŚWIĘTOWANIA!

W trakcie: występy lokalnych zespołów muzycznych, atrakcje dla dzieci i dorosłych, pokazy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, stoiska gastronomiczne, z rękodziełem, gróchówka i wiele innych.

Patronat medialny: DZIENNIK ELBLĄSKI

Sponsoring: Energa, miedzi, Bank Białystok, KAS, JANUSZ

WYKONAWCA WRESZCIE WYBRANY

Kąpielisko miejskie przy Spacerowej będzie gotowe już za 2 lata? Prawie 90 mln zł ma kosztować rewitalizacja dawnego kąpieliska miejskiego. To o 17 mln zł więcej niż pierwotnie zakładano. Czy elblążanie doczekają się w końcu nowego basenu?

Od 30 czerwca komisja przetargowa badała oferty, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Elblągu w odpowiedzi na przetarg dotyczący rewitalizacji kąpieliska miejskiego przy ul. Spacerowej. Potencjalnych wykonawców było czterech, a każda z przesłanych ofert znacząco przewyższała kwotę zaproponowaną przez elbląski ratusz.

Mimo okrojenia projektu, 72 mln zł, które miasto chciało przeznaczyć na rewitalizację kąpieliska miejskiego, okazały się niewystarczające. Ostatecznie komisja przetargowa wybrała najtańszą ofertę za 89 mln zł. Na rewitalizację kąpieliska — przypomnijmy — miasto otrzymało rządowe dofinansowanie w kwocie 65 mln zł.

foto: Michał Kalbarczyk

Kąpielisko miejskie wreszcie zyska drugie życie?

Teraz firma wyłoniona w przetargu będzie miała 20 miesięcy od momentu podpisania umowy na realizację inwestycji. A więc już za 2 lata elblążanie powinni cieszyć się z nowego

kąpieliska miejskiego. Przypomnijmy, że przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych polegających na rewitalizacji kąpieliska miejskiego i budowie otwartego basenu

foto: Ryszard Biel

Odkryty basen cieszył się w Elblągu ogromną popularnością

miejskiego wraz z towarzyszącą infrastrukturą przy ul. Spacerowej.

Rewitalizacja ma objąć tzw. wojskową nieckę basenu. Zakres zamówienia obejmuje m.in. rozbiórkę

starej niecki i wykonanie nowych niecek basenowych wraz z technologią uzdatniania wody. Projekt przewiduje też wykonanie dwóch boisk do siatkówki plażowej oraz boiska do

kometki, budowę placu zabaw dla dzieci i wykonanie plaży. W ramach inwestycji powstają również budynki z zapleczem basenowym i gastronomicznym oraz budynek z zapleczem technicznym, oraz droga dojazdowa.

Istniejący obok parking CRW Dolinka ma zostać rozbudowany, a cały obiekt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystko na podstawie zaktualizowanego projektu z 2017 roku, który został okrojony. Powierzchnię lustra wody zmniejszono aż o jedną trzecią do około 2 tys. mkw. Zrezygnowano też ze sztucznej fali, czyli jednej z największych atrakcji poprzedniego projektu, i zmniejszono rwącą rzekę.

EG

REKLAMA

Patronat honorowy:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

WOJEWODA POMORSKI
JARIUSZ DREBICH

MIECZYSLAW STRUK
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR

POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

W PROGRAMIE:

Sobota - 9 września 2023 r.

- 9.00 Spotkania handlowe, zwiedzanie stoisk
- 10.00 Żuławskie Święto Mleka - konkursy (scena), degustacje (ogród)
- 11.00 Oficjalne otwarcie 28. Jesiennych Targów Ogrodniczych i wręczenie odznaczeń honorowych „Zasłużony dla rolnictwa”
- 12.00 Oficjalne otwarcie Żuławskiego Święta Mleka OSM „Maluta” Nowy Dwór Gdański
- 12.30 Koncert zespołu Bayer Full
- 13.40 Żuławskie Święto Mleka - konkursy (scena), degustacje (ogród)
- 15.00 Koncert zespołu Trzeci Oddech Kaczuchy

Niedziela - 10 września 2023 r.

- 9.00 Spotkania handlowe, zwiedzanie stoisk
- 11.00 Otwarcie Staropolskiego Przeglądu Piosenki Biesiadnej „Muzyka łączy pokolenia” i wręczenie wyróżnień targowych
- 16.00 Podsumowanie Staropolskiego Przeglądu Piosenki Biesiadnej „Muzyka łączy pokolenia”

9-10 września 2023 r., godz. 9.00 - 17.00

**Święto Mleka w sobotę,
a podczas niego koncert
zespołu BAYER FULL**

Patronat medialny:

Plus 101,7 FM

Dziennik Bałtycki

DZIENNIK ELBLĄSKI

portEl.pl

ZAPROSZENIE

PODR w Lubaniu jako administrator danych informuje, że zasady przetwarzania danych osobowych zawiera Polityka prywatności i plików cookies umieszczona na naszej stronie internetowej www.podr.pl

Stare Pole, 9-10 września 2023 r.

NASZYM ZNAKIEM ROZPOZNAWCZYM SĄ GARNITURY

NA WSIACH CORAZ WIĘKSZYM PROBLEMEM JEST TO, ŻE ICH MIESZKAŃCY PO PROSTU SIĘ NIE ZNAJĄ, CHOĆ MAJĄ POTRZEBĘ INTEGRACJI. LEKARSTWEM NA TO STAŁY SIĘ POWSTAJĄCE KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH. DZIĘKI NIM WE WSI DZIEJE SIĘ WIĘCEJ, A LUDZIE ZNÓW ZACZYNAJĄ WYCHODZIĆ ZE SWOICH DOMÓW.

Założycielki koła. Od lewej Iwona Wojciechowska-Salamon i Edyta Fordon

Koło Gospodyń Wiejskich w Kamienniku Wielkim powstało w grudniu ubiegłego roku z inicjatywy dwóch mieszkanki: Iwony Wojciechowskiej-Salamon i Edyty Fordon. Zostało założone w celu integracji mieszkańców wsi, obecnie należy do niego dwadzieścia jeden osób.

— Brałyśmy udział w różnych warsztatach, które odbywały się w naszym regionie, i stwierdziłyśmy, że może warto by było założyć koło u nas, aby i w naszej miejscowości coś się działo. I przede wszystkim, aby ludzie wyszli ze swoich domów, bo obecnie, choć w Kamienniku Wielkim mieszka ponad 500 osób, to wielu z nas nie zna się nawzajem. Czasy się zmieniły, mieszka tu dużo osób napływowych, którzy po prostu się nie znają — mówi Iwona Wojciechowska-Salamon, prezeska KGW w Kamienniku Wielkim.

ABY SIĘ POZNAĆ I INTEGROWAĆ

— Najlepszym zwieńczeniem tego, że założenie koła to dobry pomysł, było jedno ze spotkań. Podczas niego jedna z najstarszych mieszkanki wsi serdecznie podziękowała mi za tą inicjatywę. Mówiła, że dzięki temu może wyjść z domu, ma możliwość gdzieś pojechać. Mieszkają tu osoby, które nie były na wycieczce od ponad 40 lat, które nigdzie nie wyjeżdżają, nie opuszczają Kamiennika, nie widziały poza wsią czegoś innego: tylko praca, dom. A my teraz jeździmy na różne warsztaty, szkolenia i poznajemy nowych ludzi. Te osoby naprawdę bardzo się cieszą, że mogą najzwyczajniej w świecie wyjść z domu. Nie ukrywam, że dla mnie możliwość, że mogło się to w końcu stać, to ogromna radość — zdradza prezeska koła.

— Często bywa tak, że ludzie nie mają wokół siebie

nawet bratniej duszy, aby z czegośkolwiek się zwierzyć. A tu sobie pomagamy, doradzamy, naprawdę się zżyliśmy. Jest naprawdę fajnie. W kole są osoby, które wcześniej się nie znały lub znały się jakieś 40 lat temu, ale mimo iż mieszkają w jednej miejscowości, to ich drogi się rozeszły i latami się nie widziały. Zobaczyły się dopiero dzięki spotkaniu zorganizowanemu przez koło. Niektórzy nawet nie wierzą, że ludzie mieszkający w jednej wsi mogą się latami nie widzieć. Nie ukrywam, że gdy sama zamieszkałam w Kamienniku Wielkim, miałam nadzieję, że poznam nowych ludzi, będę miała wokół sąsiadów. Tak jak to wspominałam z dzieciństwa, gdy mieszkaliśmy w małej wsi, w której wszyscy się znali i sobie pomagali. Niestety każdy siedział zamknięty w swoim domu; bardziej byli pozamykani, niż wychodzili na zewnątrz. Było bardzo ciężko nawiązać jakiegokolwiek relację. Oczywiście poznałam ludzi wokół naszego ogrodu, ale to było wciąż za mało. Dopiero gdy założyliśmy to koło, poznałam więcej ludzi: przede wszystkim członkinie, ale i ich rodziny. To oczywiście nie jest problem tylko tej wsi, ale jest to chyba teraz problem każdej wsi. Dlatego cieszę się, że mogą powstawać takie koła jak nasze. Dzięki temu we wsi więcej się

KGW w Kamienniku Wielkim skupia obecnie 21 kobiet, ale gdy trzeba, pomagają też mężczyźni

dziać, a ludzie znów zaczynają wychodzić, by odnowić więzi, spotkać się, porozmawiać i po prostu pośmiać. Ludzie tego naprawdę chcą — przekazuje Iwona Wojciechowska-Salamon.

KGW TO JAK MAŁA FIRMA

Pani Iwona na co dzień jest nauczycielką matematyki i fizyki. Nie ukrywa, że dziś prowadzenia Koła Gospodyń Wiejskich przypomina prowadzenie małej firmy.

— Trzeba się przede wszystkim odważyć i jednak mieć jakieś pojęcie. To nie jest tak, jak wielu osobom się wydaje, że założenie koła z niczym się nie wiąże. Te czasy minęły. Sporo jest spraw organizacyjnych, trzeba pilnować księgowości. To nie jest tak, że się tylko bawimy. Gdy piszemy jakieś projekty, to musimy je później

rozliczyć, gdyż koła są później sprawdzane. Wszystko zawsze musi być dopięte na ostatni guzik — przekazuje nasza rozmówczyni.

I dodaje: — Też na początku myślałam, że wystarczy tylko wpisać się do rejestru i to wszystko będzie działało. Oczywiście są koła, które nie piszą żadnych projektów i też działają. Ale jeśli naprawdę chce się coś robić, prężnie działać, to trzeba składać różne wnioski, aby pozyskać fundusze na projekty. Oczywiście nie robimy niczego na siłę, na co dzień większość z nas przecież pracuje. Po prostu się spotykamy, ustalamy, czy chcemy coś zrobić i przede wszystkim, czy mamy na to czas, bo trzeba pamiętać o tym, że my w kole nie zabieramy czasu swoim rodzinom. Na pierwszym miejscu zawsze są nasi bliscy, później dopiero działalność koła, którą traktujemy trochę jak taką

zabawę. Warto podkreślić, że bardzo dużo osób chce jednak wyjść, spotkać się i pośmiać.

Członkinie koła w większości są aktywne zawodowo i pracują w Elblągu lub pobliskich miejscowościach. KGW zrywa więc ze stereotypem mówiącym o tym, że do koła gospodyń należą starsze panie, które spotykają się z powodu nadmiaru wolnego czasu. — Nie jesteśmy kołem w chustkach na głowach. Naszym atutem są garnitury i wianki na głowach. Jest to nas wyściowy strój, który powstał z braku stroju regionalnego należącego do Powiśla. Stwierdziłyśmy, że jesteśmy nowoczesne babki i naszym znakiem rozpoznawczym będą garnitury — opowiada pani Iwona.

ROBIĄ PYSZNE PIEROGI

KGW w Kamienniku Wielkim to młode koło, ale na swoim koncie ma już pierwsze sukcesy. To między innymi trzecie miejsce w Ogólnopolskim plebiscycie Kół Gospodyń Wiejskich Polski 2023 i wyróżnienie w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” w Olsztynie. Zwycięskie pierogi chłopskie, które podbiły serca jurorów, są jednym z głównych specjalistów, których można spróbować podczas imprez, na których pojawia się KGW w Kamienniku Wielkim wraz ze swoim stoiskiem. Na farsz składają się ugotowane ziemniaki, kiszona

W maju we wsi zasadzono dąb czerwony, który nosi dumne imię „Mikołaj Kopernik”. Tak uczczono 550. rocznicę urodzin wybitnego astronoma

Akcja „Lawenda”, czyli sadzenie lawendy, krzewów, ukwiecanie wsi

CHOĆ W KAMIENNIKU WIELKIM MIESZKA PONAD 500 OSÓB, TO WIELU Z NAS NIE ZNA SIĘ NAWZAJEM. CZASY SIĘ ZMIENIŁY, MIESZKA TU DUŻO OSÓB NAPŁYWOWYCH, KTÓRZY PO PROSTU SIĘ NIE ZNAJĄ — MÓWI IWONA WOJCIECHOWSKA-SALAMON.

kapusta, cebulka i boczek. A wszystko to w miękkim cieście, według przepisu jednej z członkiń, który pozostaje jej sekretem. Tych wyśmienitych pierogów będzie można spróbować w Milejewie już 9 września podczas obchodów 50-lecia gminy.

W ramach projektu „Lawenda” w Kamienniku Wielkim posadzono kwiaty i krzewy. Koło Gospodyń Wiejskich uczciło też w maju 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. Z tej okazji odmalowano wiejski przystanek, a tuż obok niego posadzono 4-metrowy dąb czerwony, który nazwano „Mikołajem Kopernikiem”.

Tablicę pamiątkową upamiętniającą to wydarzenie odsłonięto w towarzystwie Krzysztofa Szumały, wójta gminy Milejewo.

We wsi zorganizowano też już dwa pikniki integracyjne, które spotkały się z wielkim entuzjazmem wśród mieszkańców.

Koło aktywnie działa również w różnego rodzaju akcjach charytatywnych i jest otwarte, by służyć pomocą innym, gdy zajdzie taka potrzeba.

— Spotykamy się, szkolimy, rozwijamy. Ale przede wszystkim śmiejemy się i dobrze bawimy — podsumowuje pani Iwona.

EWELINA GULIŃSKA

Piknik na trawie, 29 lipca 2023

Pierogi chłopskie zdobyły uznanie. Sekretem jest idealnie mięciutkie ciasto, które rozpytywa się w ustach

PROMOCJA

Z MIŁOŚCI DO LOKALNOŚCI!

KUPUJĄC „DZIENNIK ELBLĄSKI”,
WSPIERASZ WARMIĘ I MAZURY

DZIENNIK ELBLĄSKI

ZACZĘŁO SIĘ OD FILMÓW Z BRUCE'EM LEE

Piotr Borowski

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Aikido Aikikai, jest jedną z pierwszych siedmiu osób, które zdawały na stopień 1 DAN w naszym kraju w 1986 roku. Z jego wieloletniego doświadczenia korzysta kilka pokoleń instruktorów Aikido w Polsce i na świecie. Prowadzi zajęcia m.in. w Elbląskim Stowarzyszeniu Aikido Aikikai, a także dąży do rozwijania Aikido w różnych krajach Afryki.

– Ile lat trwa już pana przygoda z Aikido i jak się ona zaczęła?

– Zaczęła się bardzo prozaicznie, w 1979 roku. Wtedy były popularne filmy z Bruce'em Lee i jako że byliśmy wówczas bardzo młodymi ludźmi, też chcieliśmy potrafić walczyć tak jak on. Poszedłem do sekcji otworzonej przez mojego pierwszego nauczyciela, pana Mariana Wiśniewskiego. Atam okazało się, że nie jest to kung-fu wushu, nie jest to karate, nie jest to judo, tylko było to Aikido. Od tego momentu zacząłem ćwiczyć i to są moje początki.

– Ile czasu potrzeba, by osiągnąć stopień 6 DAN? Ile to panu zajęło?

– Wygląda to różnie u ćwiczących, ale od momentu kiedy zaczęliśmy ćwiczyć Aikido, nie zdawaliśmy na stopnie DAN. Stopnie zaawansowania były oznaczane przez naszywki zielone, niebieskie, brązowe i czarne. Pierwszy egzamin na stopień DAN odbył się w 1986 roku w Warszawie na stażu z Japończykiem, Sensei Ichimura, który nadał w naszym kraju pierwsze stopnie DAN. Zanim odbyły się pierwsze egzaminy na stopnie, w Polsce ćwiczone Aikido już od 10 lat, więc relatywnie późno zaczęliśmy być egzaminowani na stopnie DAN Aikikai.

– Na czym polega Aikido?

Jako sztuka walki charakteryzuje się przede wszystkim tym, że nie ma być agresji w tym, co robimy. Aikido posiada techniki obrony przeciwko wszelkim atakom i obrona prowadzona jest tak, by nie zrobić atakującemu krzywdy.

– Szerzy pan Aikido nie tylko w Elblągu, nie tylko w Polsce, ale też za granicą – m.in.

w Afryce. Jak wyglądają tam treningi?

– Wyglądają podobnie jak u nas w latach 70. i 80. W Europie jest dużo wyższy poziom zaawansowania technicznego niż w krajach Afryki. W Polsce zaczęliśmy ćwiczyć Aikido w 1976 roku – pan Marian Osiniński założył pierwszą sekcję w Szczecinie i od niego się to wszystko zaczęło. Natomiast w krajach afrykańskich było różnie, np. w Maroku Aikido jest jeszcze dłużej obecne niż w Polsce, natomiast Marokańczycy nie mają stałego kontaktu z dobrą klasą nauczycieli, którzy mogliby tam na co dzień pokazywać detale związane z technikami.

– Jak to się stało, że zaczął pan organizować wyjazdy do krajów afrykańskich? Dlaczego akurat tam?

– Na jednym z zebrań instruktorów Polskiego Stowarzyszenia Aikido zaproponowałem, byśmy mogli

Fot. FB: Polskie Stowarzyszenie Aikido Aikikai

jako Stowarzyszenie pomóc krajom, w których Aikido dopiero raczkuje. W latach 70. i 80. przyjeżdżali do nas instruktorzy z Europy Zachodniej (Włosi, Niemcy, Szwedzi i Duńczycy) i to właśnie oni pomagali nam w rozwoju Aikido w Polsce. Zaproponowałem więc, aby ruszyła nasza kadra instruktorska do państw afrykańskich, byśmy tam spróbowali ludziom pomóc tak, jak kiedyś instruktorzy z Zachodu pomagali nam.

– Czyli realizuje pan różne projekty, które mają na celu rozwój Aikido za granicą.

Jeden z pana projektów dostał nagrodę w #BeActive Awards 2022.

Na czym polegał ten projekt i na jakim etapie jest obecnie?

Fot. FB: Polskie Stowarzyszenie Aikido Aikikai

NIEDAWNO PODCZAS PIKNIKU Z KOPERNIKIEM MIELIŚMY PRZYJEMNOŚĆ OBEJRZEĆ POKAZ ZORGANIZOWANY PRZEZ ELBLĄSKIE STOWARZYSZENIE AIKIDO AIKIKAI. DO TRENOWANIA TEJ SZTUKI WALKI ZACHĘCA PIOTR BOROWSKI – 6 DAN AIKIDO AIKIKAI, KTÓRY PROPAGUJE AIKIDO ZARÓWNO W POLSCE, JAK I ZA GRANICĄ.

Fot. Ryszard Bieł (8)

– Ten projekt w zasadzie już się skończył, natomiast oczywiście taka nagroda była przyznana przez Komisję Europejską. Pierwsze miejsce zajął reprezentant Grecji, który zajmował się piłką nożną dla dzieci niewidomych w Kenii. Kolega z Chorwacji zajmował się tenisem dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, natomiast ja oczywiście zajmowałem się Aikido przez kilkadziesiąt lat, i w tym zestawieniu Komisja Europejska przyznała nam ex aequo drugie miejsce.

– Jakie są pana najbliższe plany, jeśli chodzi o Aikido?

– Przede wszystkim zależy mi na tym, żeby podnosić techniczne sprawy w naszym Polskim Stowarzyszeniu Aikido, jak również w Elbląskim Stowarzyszeniu Aikido,

dlatego że organizacyjnie jesteśmy mocno usytuowani tutaj na gruncie miasta w Elblągu i w Polsce. Natomiast chodzi o to, żeby elblążanie też mieli z tego dużo radości i możliwość wyjazdu do krajów afrykańskich w ramach pomocy dla tych aikidoków, którzy dopiero zaczynają tę sztukę walki – mówię przede wszystkim o Kenii, Tanzanii i Maroku. Do Maroka już od wielu lat wyjeżdżają nasze 8-10-osobowe grupy z Polski. Co roku mamy kontakty z kwaterą główną Fundacji Aikikai z Japonii, z Hombu Dojo, i w tym roku w listopadzie przyjeżdża do nas z Tokio Shihan Takeshi Kanazawa.

– A kiedy będzie planowany najbliższy wyjazd do Afryki? – Zaplanowany jest wyjazd

wrzesień–październik do Maroka, a w lutym i marcu – do Kenii i Tanzanii. Mam nadzieję, że ponownie pojedzie większa grupa naszych instruktorów z Polskiego Stowarzyszenia Aikido.

– Czym jest dla pana Aikido?

– Myślę, że hobby i sposobem na życie.

– Dlaczego poleca pan tę sztukę walki? Jak by pan zachęcił elblążan do trenowania Aikido?

– 20-30 lat temu do poszczególnych sekcji w całej Polsce, jak również w Elblągu, przychodziły młode osoby, które miały wówczas po 15-20 lat. Teraz do sekcji przychodzą najczęściej osoby 30+, które dopiero zaczynają ćwiczyć Aikido, chociaż również pojawia się sporo

młodzieży. Polecam tę formę ruchu, bo Aikido nie jest dyscypliną sportową, więc nie występują działania, powiedzmy, agresywne. Jest to stricte forma ruchu związana z samoobroną. Kolejnym takim ważnym aspektem jest aspekt zdrowotny – poprzez regularny trening utrzymujemy do późnego wieku dobrą sprawność fizyczną. Chciałbym powiedzieć, że na świecie jest wiele osób, które mają po 60-70 lat i aktywnie ćwiczą Aikido, utrzymując cały czas sprawność fizyczną i dobre zdrowie. Dziewczeta i chłopcy, kobiety i mężczyźni – nie ma tutaj żadnego podziału, jeśli chodzi o płeć. Wszyscy razem ćwiczymy i świetnie się bawimy.

ROZMAWIAŁA AGATA TUPAJ

Wszyscy, którzy są zainteresowani trenowaniem Aikido, mogą w każdej chwili dotrzeć na zajęcia Elbląskiego Stowarzyszenia Aikido Aikikai. Treningi odbywają się w poniedziałki w hali MOS przy ul. Kościuszki 77 od godziny 20:00 do 21:30 oraz w środy w Hali Widowiskowo-Sportowej na Grunwaldzkiej 135 od 20:00 do 21:30.

Więcej informacji o treningach Elbląskiego Stowarzyszenia Aikido Aikikai można znaleźć na stronie: <http://www.aikido.elblag.com.pl/> oraz na Facebooku.

DZIEWIĄTKA NIE JEST PRZYPADKOWA

Światowy Dzień FAS obchodzony jest 9 września od 1999 roku. Dziewiątki nie są przypadkowe, nawiązują do ważnej zasady: 9 miesięcy ciąży bez alkoholu, bo — jak przypominają specjaliści — bezpieczna dawka alkoholu w ciąży nie istnieje.

O godzinie 9:09 dnia 9 września 1999 roku w Auckland w Nowej Zelandii zabrzmiały dzwony w Kościele Metodystów — od tego momentu co roku obchodzony jest Światowy Dzień FAS. Zideą jego ustanowienia wystąpiło troje rodziców z Toronto, których adoptowane dzieci cierpiały z powodu alkoholowego zespołu płodowego. W Polsce po raz pierwszy Światowy Dzień FAS odbył się dopiero w roku 2004.

O tym, jak niebezpieczne jest spożywanie alkoholu przez ciężarne kobiety, rozmawialiśmy między innymi z Marią Fischer, specjalistką pediatrą, która zaznacza: — Edukacja na temat alkoholowego zespołu płodowego powinna zacząć się już w szkole.

— Większość mam spożywających alkohol wciąż nie zdaje sobie sprawy z tego, że alkohol tak bardzo uszkadza mózg dziecka. Uszkodzenie mózgu przez alkohol jest trwałe. Myślę, że gdyby świadomość na ten temat była większa, duża część kobiet nie spożywałaby go, będąc w ciąży. Problem FAS poruszany jest od dawna, ale tylko w niektórych kręgach, a edukować na temat alkoholowego zespołu płodowego — moim zdaniem — trzeba już uczennice i uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej, a już na pewno szkół średnich. Może dzięki temu w głowie przyszłej mamy czy ojca w odpowiednim czasie zapali się lampka? — zastanawia się lekarka.

I zaznacza, że niezwykle ważne jest już świadome planowanie ciąży, ponieważ pierwsze tygodnie są kluczowe dla rozwijającego się w łonie matki dziecka.

Warto podkreślić, że FASD (z angielskiego: Fetal Alcohol Spectrum Disorder — Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) dotyczy nie tylko dzieci ko-

biet pijących ryzykownie, ale też tych, które alkohol spożywały sporadycznie.

— Mamy dziś stuprocentową pewność, że każda ilość spożytego alkoholu może zaszkodzić w rozwojowi mózgu dziecka, aspektem FAS jest bardzo szerokie — informuje Maria Fischer.

A Kamila Balcerowicz, specjalistka w dziedzinie pediatrii i neonatologii, wyjaśnia: — FAS to nie tylko cechy wizualne, ale też zaburzenia zachowania, dysfunkcja zmysłu wzroku i słuchu, zaburzenia przewidywania bliższej lub dalszej przyszłości, problemy z nauką, pamięcią, koncentracją, odnajdywaniem się w społeczeństwie czy zaburzenia emocji — lista jest długa. Bywa tak, że nie widać u dziecka zewnętrznych cech FAS, co nie oznacza, że alkohol nie uszkodził jego mózgu.

— W społeczeństwie nadal krąży kilka mitów, ale jako lekarze absolutnie sprzeciwiamy się spożywaniu alkoholu w ciąży. Wszystkie mamy muszą wiedzieć o tym, że gdy spożywają alkohol w ciąży, narażają swoje dziecko na ogromne niebezpieczeństwo i problemy, które towarzyszyć mu będą do końca życia. Należy mieć świadomość, że używki nie są obojętne na zdrowie ani mam, ani dzieci — zanim sięgniemy po papierosa lub alkohol, warto trzy razy przemyśleć tę decyzję — podkreśla Kamila Balcerowicz.

Jej słowa potwierdza ginekolog Maksymilian Kurkowski: — To prawda, musimy te mity obalać. Kultura picia to ładne określenie, ale w przypadku alkoholu trudno mówić o kulturze. Jesteśmy trochę mamieni hasłami reklamowymi i ładnymi, kolorowymi butelkami, ale pamiętajmy — alkohol jest trucizną. Wino nie jest lekarstwem na trawienie

W prowadzeniu FASmisji swojej mamie pomaga Hania — to ona przekazuje słuchaczom, że nie ma bezpiecznej dawki i najbezpieczniej jest po prostu nie pić alkoholu w ciąży

foto: archiwum prywatne

i problemy z ciśnieniem, podobne działanie będzie miał sok winogronowy pozbawiony procentów. Nie wierzy w to, że alkohol może mieć jakiegokolwiek zbawienne działanie, zwłaszcza na przyszłą matkę czy jej dziecko.

TO ICH WSPÓLNA FASMISJA

— Mamo, może zacznij mówić ludziom o tym, czym jest FAS, żeby było nam w życiu łatwiej — te słowa od swojego syna usłyszała kilka lat temu Małgorzata Korolczuk, która za jego namową zaczęła szerzyć

wiedzę na temat tego, jak potworną krzywdę u dzieci może spowodować spożywany przez ciężarne kobiety alkohol.

Pani Małgorzata i jej mąż są rodzicami dwójki adoptowanych dzieci — zarówno dziewczynka, jak i chłopiec, którzy znaleźli w ich ramionach bezpieczną przystań, cierpią z powodu FAS.

Syn państwa Korolczuk został zabrany z rodzinnego domu, gdy miał zaledwie trzy miesiące — był tam alkohol, FAS stwierdzono u części jego rodzeństwa, ale mimo to Karola pod tym kątem nie przebadano. Do

państwa Korolczuk chłopiec trafił, mając nieco ponad rok, a na właściwą diagnozę czekał kilka dobrych lat.

— Kiedyś sama nie do końca wiedziałam, czym jest FAS. Nasz syn sprawiał pewne problemy od początku — bił i gryzł inne dzieci, miał problemy z koncentracją, nie potrafił usiedzieć w miejscu. W szkole podejrzewano zespół Aspergera, autyzm... Aż pod koniec 2019 roku usłyszeliśmy diagnozę: alkoholowy zespół płodowy — opowiada pani Małgorzata.

Jeżeli chodzi o córkę państwa Korolczuk, tak jak inne

dzieci swojej biologicznej matki, została jej odebrana. Miała wtedy tylko siedem miesięcy; dziś jest uśmiechniętą pięciolatką, ale jej stan jest znacznie gorszy niż stan chłopca. Dziewczynka musi mierzyć się z wieloma poważnymi trudnościami.

— Przykro mi, że w naszym społeczeństwie tak mało mówi się o FAS — przyznaje pani Małgorzata.

Jej słowa trafiają w sedno, zwłaszcza gdy spojrzysz na statystyki, które mówią, że na świat przychodzi aż dziesięć razy więcej noworodków z alkoholowym zespołem płodowym niż z zespołem Downa, o którym słyszał właściwie każdy.

— Te dzieci zostały skrzywdzone przez swoich rodziców, zanim jeszcze się urodziły; teraz my — jako ich opiekunowie, ich nowe rodziny — musimy im zapewnić bezpieczne i dobre życie — podkreśla Małgorzata Korolczuk.

Pani Małgorzata — zainspirowana przez swoje dzieci — edukuje na temat FAS. Oprócz webinarów, czyli wykładów w internecie, odwiedza też szkoły, opowiadając o tym, czym jest płodowy zespół alkoholowy i z czym muszą mierzyć się dzieci, u których go zdiagnozowano. W planach ma stworzenie fundacji, której celem będzie edukowanie na te niezwykle ważne tematy.

KAMILA KORNACKA

**Więcej na temat FAS
dowiedzie się z FB:
FASmisja.**

KONDOLENCJE

Wyrazy szczerego współczucia i żalu

Rodzinie i Bliskim

Pana

**Andrzeja Sławomira
Milewskiego**

Sanitariusza z Oddziału Neurologicznego
z Pododdziałem Udarowym
Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Elblągu

składają dyrekcja i pracownicy
Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Elblągu

Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci naszej

Koleżance

**Małgorzacie
Jadanowskiej**

wyrazy głębokiego współczucia,
słowa otuchy i wsparcia po stracie

Mamy

składają dyrekcja i pracownicy Powiatowego
Urzędu Pracy w Elblągu i Filii w Pasłęku

ILE BYŚCIE DALI ZA RUINY PAŁACU?

PAŁAC W SŁOBITACH (SCHLOBITTEN) NALEŻAŁ DO EKSTRAKLASY PAŁACÓW ZBUDOWANYCH W PRUSACH WSCHODNICH. NOCOWAŁ W NIM NAPOLEON I CESARZ WILHELM II. PRZETRWAŁ PONAD 200 LAT. AŻ PRZYSZLI SOWIECI. PAŁAC OKRADLI, A POTEM SPALILI. TERAZ MOŻNA KUPIĆ TO, CO Z NIEGO ZOSTAŁO.

Ostatni właściciel Słobit Aleksander Dohna – Schlobitten w styczniu 1945 roku wywiozł, co mógł, do Niemiec. Resztę rozgrabili w lutym 1945 roku Sowieci. Apotem pałac spalili.

Nie tylko to skradli zresztą Rosjanie. Do 1945 Słobity

dy nie mury obwodowe korpusu pałacu powstałego na planie spłaszczonej litery „H” oraz fragmenty muru galerii bocznych.

Przyjeżdżający przez kolejne lata do rodzinnej posiadłości Aleksander zu Dohna próbował zachęcić władze

metrów kwadratowych, czyli 55 hektarów a ruiny pochodzą z 1680 roku. Odległość ok. 15 km od Pasłęka i ok. 25 km od Elbląga. Można to mieć za 4,472 mln zł. — Teren obejmuje ponad 55 hektarów ziemi ogromnym potencjałem inwestycyjnym.

kojach i 4-osobowych apartamentach. W sumie na 600 metrach kwadratowych.

Kto ma więcej pieniędzy, ma jeszcze do wyboru jeden zabytek, tym razem zachowany w całości. Chodzi o XIV-wieczny zamek krzyżacki w podkętrzyń-

Tak wyglądał pałac kiedyś...

a tak wygląda teraz

Pałac w Słobitach (powiat braniewski, gmina Wilczęta) należał do ekstraklasy pałaców zbudowanych w Prusach Wschodnich. Nocował w nim Napoleon i cesarz Wilhelm II. Przetrwał ponad 200 lat. Aż przyszli Sowieci. Pałac okradli, a potem spalili. Przez kilkaset lat stanowił siedzibę rodową jednego z najznamienitszych pruskich rodów zu Dohna.

Pierwsze pisane informacje o rodzie Dohnów pochodzą z połowy XII wieku. Wtedy ich siedzibą był zamek Dohna koło Drezdna. W Prusach Dohnowie pojawili się za sprawą Krzyżaków. Założycielem pruskiej linii rodu był Stanislaus Dohna, który za zasługi dla zakonu otrzymał kilka wsi w okolicy Morąga i Pasłęka.

Jego syn w 1525 roku otrzymał od Krzyżaków wieś Słobity. W tym czasie siedziba rodowa Dohnów mieściła się w zamku w Morągu. Kolejny z Dohnów w latach 1621-1624 zbudował w Słobitach pierwszy pałac.

Rozbudowano go w latach 1696-1723. Był to jedyny pałac w Prusach z dwukondygnacyjną salą balową. Pałac

w Słobitach miał przywilej pałacu królewskiego. Wydzielono w nim specjalne apartamenty przeznaczone wyłącznie do użytku dla króla Prus. Był to wielki przywilej i wyróżnienie.

Pałac w Słobitach był perłą architektury barokowej. Kolejni Dohnowie zgromadzili w nim wspaniałą kolekcję dzieł sztuki.

— Inwentarz pałacowy zbiorów wymienia aż 450 obrazów, z m.in. starą kolekcję rodowych portretów holenderskich. Znajdowały się tu kolekcje cennych mebli, porcelany..., fajansów z Delft, sreber, monet. Bardzo bogate i cenne były zbiory biblioteczne, w połowie XIX wieku liczyły 55 tysięcy wolumenów — piszą Małgorzata Jackiewicz-Garniec i Mirosław Garniec w książce „Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich”. Do 1945 roku była to największa prywatna biblioteka w Europie.

W pałacu bywał Wilhelm II, ostatni cesarz Niemiec. Z Berlina dojeżdżał do zbudowanej specjalnie dla niego stacji w Prakwicach. Po I Wojnie Światowej drewniany budynek dworca przeniesiono z Prakwic do Budwit.

miały połączenie kolejowe z Orneta, ale w lipcu 1945 roku Sowieci rozebrali i ukradli tory.

Dla Polski udało się uratować tylko kilka obrazów i trzy cynowe posąжки, które znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Z kolei do Muzeum Narodowego trafiło kilka mebli. Wiele cennych rzeczy rozkradli szabrownicy, albo je po prostu zniszczono, jako niemieckie.

Z pałacu pozostały tylko ruiny. Zachował się tylko główny korpus pałacu. Ocalał za to położony kilometr od pałacu folwark. W parku zachowały się lipy i dęby posadzone w 1625 roku.

Pałac w Słobitach ma pewien związek z Bursztynową Komnatą. Jesienią 1944 roku dyrektor muzeum w Królewcu dr Alfred Rhode zaproponował księciu Dohna przechowanie w piwnicach pałacu bursztynowej komnaty. Książę odmówił, tłumacząc, że piwnice są zbyt zawilgocone.

Po wojnie na terenie wsi założono PGR, a zespół pałacowy popadał w coraz większą ruinę, niszczone przez czas i ludzi. Dzisiaj w całości zachowały się je-

do rekonstrukcji pałacu, nie przyniosło to jednak rezultatu.

Ostatnim czytelnym ślad po Dohnach znajduje się w miejscowym kościele, który powstał w 2 połowie XIX wieku w miejscu starej świątyni. W jednej przybudówce urządzono tam wtedy mauzoleum, do którego przeniesiono trumny zmarłych Dohnów. Kościół w zasadzie nie ucierpiał w 1945 roku.

Potem jednak przez lata niszczał. W latach 80. XX wieku ówczesny proboszcz nakazał zdjęcie płyt nagrobnych Dohnów i wyłożył nimi podłogę przy wejściu do kościoła.

Ocalała natomiast wmurowana w bok kościoła tablica poświęcona mieszkańcom parafii, którzy zginęli na frontach I wojny światowej. Obok chłopskich nazwisk jest tam też wyryte nazwisko księcia Richarda Wilhelma zu Dohna (1843-1916), który w 1914 roku ochotniczo zgłosił do wojska. Pracował w Czerwonym Krzyżu i zmarł na zapalenie płuc w Wilnie.

Teraz te piękne ruiny można kupić. Co za ile?

W ogłoszeniu podano, że działka liczy sobie 550 tys.

Znajdują się tu lasy, parki, łąki, pastwiska, drogi, a także stawy — czytamy na stronie agencji pośredniczącej w sprzedaży.

— Pomimo poczynionych tu zniszczeń ruiny pałacu wciąż robią niesamowite wrażenie i przyciągają pasjonatów historii i eksploratorów zarówno z Polski, jak i Niemiec. Mówi się, że w podziemnych tunelach pałacu znajdują się 2 kondygnacje piwnic, w których przed rozgrabieniem, ukryta mogła być Bursztynowa Komnata — pisze dalej anonimowy autor, naciągając nieco historię. I dodaje: — Z pewnością byłoby to doskonałe miejsce na pole golfowe, hotel, ośrodek jazdy konnej, usługi agroturystyczne. Koncepcja oraz wykorzystania potencjału tego miejsca pozostaje w gestii nowego właściciela.

Po sąsiedztwie można kupić pałac w Dawidach, nazywany niegdyś „Domem wdów”, gdyż zamieszkiwały tu wdowy lub samotne kobiety z rodziny Dohnów. Odnowiony, mieści się w nim teraz kameralny pensjonat. Cena: 5,5 mln za 20 miejsc noclegowych w 2-osobowych po-

skich Bracinach, gdzie do zagospodarowania jest 12 835 m². Jeszcze w ubiegłym roku można go było kupić za 8 mln, teraz za 12 934,94. W sumie nie wychodzi nawet drogo, bo raptem 934 zł za metr kwadratowy.

— W bezpośrednim sąsiedztwie nieruchomości nie występują źródła zanieczyszczeń lub innych uciążliwości, które mogłyby mieć istotny wpływ na warunki życia ludzi i degradację środowiska — czytamy w ofercie sprzedaży.

Przy okazji można też stać się właścicielem niewielkiego jeziora, choć trzeba je sobie najpierw odtworzyć. — Zamek posiada własne jezioro, przez które można dopłynąć do centrum Barcian, gdzie znajduje się zabytkowy kościół. Obecnie jezioro jest częściowo zarośnięte / podmokłe, istnieje jednak możliwość odtworzenia zbiornika wodnego — zachęca do kupna właściciel. Wykonano już dopływ i odpływ ze zbiornika wodnego i uzyskano zgodę na wykorzystanie wody do utworzenia jeziora.

IGOR HRYWNA

8 - 14 września 2023

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Piątek

20:00
TVP KULTURA
I Bóg stworzył kobietę
Film fabularny, Francja, 1956.
18-letnia Juliette Hardy jest sierotą. Dziewczynę przyjęło na wychowanie bezdzietne, starzejące się małżeństwo Morinów. Interesuje się nią 40-letni Eric Carradine, bogaty właściciel jachtu. Juliette niewiele sobie robi z roztaczanych przez niego perspektyw luksusowego życia... Bohaterka jego filmu, Juliette, okrzyczana dziewczyną lekceważącą wszelkie zakazy, kierująca się instynktem, w rzeczywistości pod pozorami zepsucia kryła czystość i pragnienie wielkiej miłości. Zakłamaniu otoczenia przeciwstawiała spontaniczność i szczerść odruchów.

Sobota

23:55
TVP 1
Wróg numer jeden
Thriller szpiegowski, USA, 2012.
Kronika wieloletniego polowania na największego i najbardziej poszukiwanego terrorystę świata, Osamę bin Ladena. Tajna misja Centralnej Agencji Wywiadowczej, którą rozpoczęto po ataku terrorystycznym na wieże World Trade Center i Pentagon 11 września 2001 roku, trwała do ostatecznego wyeliminowania Osamy bin Ladena, który 2 maja 2011 r. został zabity w tajnej operacji amerykańskich komandosów. Filmowa historia tej akcji została przedstawiona z punktu widzenia fikcyjnej młodej agentki CIA, Mayi Harris. W tej roli wystąpiła znakomita Jessica Chastain.

Niedziela

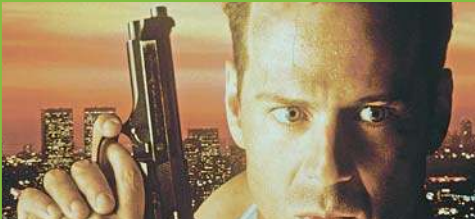
20:00
TVP KULTURA
Rzeka życia
Dramat obyczajowy, USA, 1992.
Prawdziwa historia dwóch braci: Normana (Craig Sheffer) i Paula (Brad Pitt), dorastających w dzikiej Montanie, wychowywanych przez surowego ojca, pastora. Paul buntuje się przeciwko ojcu, a rosządný i zamknięty Norman w głębi duszy podziwia brata za odwagę. To, co ich łączy, to rzeka Big Blackfoot, gdzie w trójkę łowią pszczy. Na łonie dzikiej przyrody, nietkniętej czasem i cywilizacją, rozgrywa się prawdziwa opowieść o młodzińskich rozterkach i dylematach, z niezapomnianą rolą Brada Pitta.

Poniedziałek

22:50
TVP KULTURA
Piłkarski poker
Komedia sensacyjna, Polska, 1988.
Laguna, niedgdyś sławny piłkarz, którego karierę przerwała kontuzja, pogrąża się w alkoholizmie. Laguna zdaje sobie sprawę z istniejących w piłkarskim świecie układów, przekupywania piłkarzy i sędziów, manipulowania ludźmi. Nie chce mieć z tym nic wspólnego. Postanawia w niezwykle sposób ukoronować swoją sędziowską karierę - zadrwić z traktujących go protekcyjnie działacze klubowych. Chce doprowadzić do tzw. niedzieli cudów, czyli „ustawić” ostatnią kolejkę rozgrywek ligowych tak, by w poszczególnych meczach padły ustalone przez niego wyniki.

Wtorek

0:40
POLSAT
Szkłana pułapka
Film akcji, USA, 1988.
Klasyka, jeden z najlepszych, a zarazem najbardziej kasowych filmów akcji. Nowojorski policjant John McClane (rewelacyjny Bruce Willis) przylatuje do Los Angeles, by spędzić święta z rodziną. Na miejscu okazuje się, że nowoczesny wieżowiec, zostaje opanowany przez grupę terrorystów. McClane, uzbrojony jedynie w służbowy pistolet, postanawia samodzielnie uwolnić zakładników, wśród których jest jego żona...

Środa

22:00
TV PULS
Niepokonani
Film akcji, USA, 2010.
We wrześniu 1939 roku Hitler atakuje Polskę od zachodu, a kilkanaście dni później od wschodu Stalin. Decydują się podzielić kraj pomiędzy siebie. Jakiś czas później, w 1940 roku polski oficer - Janusz zostaje aresztowany i skazany na 20 lat ciężkiej pracy w obozie na Syberii. Razem z innymi zostaje wysłany do gwałtu. Janusz poznaje tam rosyjskiego aktora Chabarowa, który pomaga mu w przystosowaniu się do panujących na Syberii warunków. W młodym oficerze zaczyna rodzić się pomysł ucieczki. Mężczyzna zbiera grupę śmiatków, z którą opuszcza gwałt. Ich celem są Indie.

Czwartek

20:00
TV PULS
Taxi
Komedia, Francja, 1998.
Daniel Morales jest dostawcą pizzy w malowniczej Marsylii. Ostatniego dnia pracy dla pizzerii udaje mu się ustanowić nowy rekord prędkości na skuterze. Po tym zdarzeniu rozpoczyna nowy rozdział w swoim życiu - chce spróbować swoich sił jako kierowca taksówki. Mężczyzna dostaje wymarzony samochód, który potrafi rozpedzić się aż do 300 km/h i zaczyna swoją karierę zawodową. Wydawać by się mogło - praca idealna dla Daniela! Z czasem mężczyzna zaczyna coraz szybciej poruszać się po francuskich ulicach. Policjanci próbujący go złapać są niestety bezzadni.

PIĄTEK • 8 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - U wybrzeży Nowej Zelandii seria III - serial dok., Nowa Zelandia, 2022
14:00 Złoty chłopak
15:00 Wiadomości; Pogoda

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Jarosław Kąlik
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Nie taka prosta historia - Monachium - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:05 Detektywi - program
15:10 Ten moment - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

07:30 Res Poloniae - 0 Polsce z oddali - rozmowa
08:10 Wydarzenie aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Historia kina w Popielawach - obycz., Polska, 1998
11:00 Polskie drogi - serial woj.
12:40 Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności - dok., Francja, 2016
13:45 Spotkanie z cieniem - Hanka Ordonówna - widowisko kameralne
15:00 Informacje kulturalne
15:30 Wydarzenie aktualne
16:05 Kamień na kamieniu - dram., Polska, 1995.
Ekraniacja powieści Myśliwskiego, barwnie kreszącej burzliwe dzieje Szymona Pietruszki, opowiada również o skomplikowanych losach polskiej powojennej wsi.
18:00 Jazz.pl - Bernard Maseli Septet - koncert
19:35 Wydarzenie aktualne

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”. Nie zabraknie wątków humorystycznych, a nawet sensacyjnych.
10:00 Zbuntowany anioł - Piękna Milagros jest sierotą wychowaną w klasztorze.
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

TVN 7

04:50 Szkoła - Nowa uczennica gimnazjum, Maja Karwicka we wszystkim naśladowe popularną w szkole łucję Nowaczyk...
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zagadki losu - program kryminalny
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Mamma mia! - W każdym odcinku poznamy parę, która przez kilka dni będzie gościć w swoim domu teściową.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Kochane Pieniądże
11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
12:55 Detektywi w Akcji - serial kryminalny
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
17:00 Pomóż mi
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Gwiazdy Kabaretu
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:10 Konspiracja Echelon - akcja, USA, 2009
02:25 Disco Polo Life - program muzyczny
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

ALARM!

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Archiwista 2 - serial krym., Polska, 2022
21:30 Historia jednej zbrodni - dok.
23:05 Zwyczajna przysługa - fab., USA, 2018
01:10 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956
02:55 Papież Franciszek i jego przesłanie - dok., USA, 2018
04:35 Przysiąg - serial fab.

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia
20:50 Polskie Biesiady
22:10 Gwiazdy The Voice - koncert
23:40 Kino relaks - Miłość po francusku - kom. romant., Franc., 2013. Na Alice zawsze można polegać, jest rzetelna i sumienna. Wszystko się zmienia w jej życiu, gdy na horyzoncie pojawia się on - 20-letni, czarujący student, Balthazar Apfel.
01:25 Druga twarz - fab., USA, 2011. Film otwiera scena zabójstwa amerykańskiego senatora, któremu...
03:15 Człowiek sukcesu - kom., dram., USA, 2009

20:00 Teściowie - kom., Polska, 2021. Czy wesele po odwołanym ślubie to przepis na katastrofę? Owszem. I to ją!
21:45 Planeta singli III - kom., Polska, 2019. Czy upragniony ślub Ai i Tomka będzie tak samo szalony i zabawny jak ich wcześniejsze miłosne perypetie?
23:55 Kuba Wojewódzki - talk-show
01:00 Śmierć Diany: dwa śledztwa - dok., odc. 1/4
02:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:05 Szpital - program obycz.
04:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:30 Jak to jest zrobione

18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo
22:10 Men in Black: International - SF, Chiny, USA, 2019. Doświadczony agent H i debiutantka M stają do walki z nowym zagrożeniem z kosmosu.
00:50 Resident Evil: Retribucja - SF, Niemcy, Kan., USA, 2012
03:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
04:00 Zjedź Alaskę - pr. kulinarny

20:00 Wieczór kinomana - Wieczór kinomana - I Bóg stworzył kobietę - fab., Francja, 1956
21:45 Informacje kulturalne
22:15 Pitbull - serial
23:15 Czwartkowy klub filmowy - Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956
00:55 Noc krótkich filmów - Karaluch - Nerwowe życie kosmosu - Tango - anim.
01:30 Kino nocne - Zerwany - dram., Polska, 2003
03:20 Women make film - Kobiety za kamerą - dok., Wlk. Bryt., 2019
04:40 Informacje kulturalne
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

20:00 W otchłani - akcja, Kan., USA, 2018. Scott Wheeler (Jean-Claude Van Damme) i Marco (Dolph Lundgren) budzą się w sąsiadujących ze sobą celach.
22:05 Cobra - akcja, USA, 1986. Policjant Cobretti musi ochronić piękną Ingrid przed sektą.
23:55 Zemsta Sokola - akcja, USA, 2015
01:50 Menu na miarę - program kulinarny
02:30 Z archiwum policji - program kryminalny
02:55 Menu na miarę - program kulinarny
03:30 Dyzur - serial medyczny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Z archiwum policji

18:55 Ukryta prawda
20:00 Hotel Paradise - program
21:00 Słodko-ostro - kom., USA, 2021. Gdy Alia Kapur przyjeżdża na letnie wakacje do domu, odkrywa sekrety i kłamstwa z przeszłości rodziców...
23:15 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997. Willa Weston (Jamie Lee Curtis), dostaje nową pracę. Niestety wkrótce musi wyjechać do Londynu, aby...
01:00 Hotel Paradise - program
02:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA
03:00 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita - reality show

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Lotte - małopolska Inka wczoraj i dzisiaj
11:25 Myśląc Historia
11:35 Europejska perła baroku
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Przygody pana Michała
12:50 Prymas Stefan Wyszyński
13:30 Msza święta
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Szkaplerz - znak Maryi
17:30 Geopolityka
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 I Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia

SOBOTA • 9 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interw. 06:00 New Looney Tunes I - animacja 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 MasterChef - program rozrywkowy 15:05 Ślub od pierwszego wejrzenia - program 16:10 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 17:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 17:50 Doradca smaku - program kulinarny 17:55 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Sezon na misia 2 10:10 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom 12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. 13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Wieżenie - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy i nie są zbyt zamożni, mimo to z niezachwianą wiarą poszukują partnerek na całe życie.	07:00 W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa - widowisko 08:05 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - mag. 08:45 Informacje kulturalne 09:10 Royal Concertgebouw Orchestra. Mozart i Schumann - koncert, Niderl., 2021 10:45 Kłádka Krzysztofa Kuczkowskiego - dok. 11:55 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial kom. 13:10 Hogo Fogo Homolka - kom., Czechosłow., 1970 14:40 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020 15:50 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Ilze Kunga-Melgaile - rozmowa 16:30 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial 19:00 Koncert - live	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Niezniszczalni - akcja. USA, 2010. Grupa najbardziej niebezpiecznych i wysoko wyspecjalizowanych najemników wyrusza z misją, której nikt inny nie odważył się przyjąć. 22:00 Wykłady - akcja, USA, 1989. Znany wykiadało rozpoczyna pracę jako ochroniarz. Jego zadaniem jest przywrócenie porządku w barze o nagannej opinii.	05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przyg., USA, 2014. Ludzie, którzy uratowali życie delfinowi Witer, muszą znaleźć jej nowego towarzysza. 09:35 Ten moment - program obyczajowy 10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:15 Sposób na teściową - kom., USA, Niemcy, 2005. Po latach poszukiwania Pana Właściwego, Charlotte 'Charlie' Cantilini (Jennifer Lopez) w końcu znajduje mężczyznę swoich marzeń, Kevina Fieldsa. 17:30 Jurassic World - przyg., USA, 2015	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Garfield 12:50 Miłość na safari 14:40 Jaś Fasola radzi - program komediowy 14:55 STOP Drogówka - serial policyjny 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 20:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. 21:00 Doda. Dream Show 22:05 Sprawiedliwy - Wydział Kryminalny 00:10 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003. Na Ziemi w ciągu wieków wyrosły dwie rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne Wampiry oraz brutalni i sięjący grozę Lykanie 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Top 10 - Lista Przebojów - prog. muzyczny 05:30 Teleszkupy TV Okazje
05:45 Balans bieli - magazyn 06:20 Janka 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 wojsko-polskie - reportaż 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Komisarz Alex - serial krym. 10:10 Ojciec Mateusz - serial 11:05 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 12:00 Gwiazdy w południe - Nevada Smith - western, USA, 1966 14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Chłopi 15:55 Rolnik szuka żony - reality show 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:50 Pogoda Flesz 07:55 Pytanie na śniadanie 11:55 Zrzućnowani odbudowani - magazyn 12:30 Polskie Biesiady 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:15 Wędrowiec Polski - Warmia - rep. 17:45 Słowo na niedzielę - Koledzy i wrogowie 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	20:00 Top Model - program rozrywkowy 21:40 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011. To, co będzie miało miejsce w Bangkoku, wydaje się po prostu niemożliwe... 23:50 Pięćdziesiąt twarzy Greya - obycz., USA, 2015. Młoda absolwentka uniwersytetu Amanda Steele (Dakota Johnson) wdaje się w romans z biznesmenem Christianem Greyem (Jamie Dornan). 02:30 Co za kabaret! - program 03:35 Nauka jazdy - program 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, nasz mały bohater przez pomyłkę wsiada do niewłaściwego samolotu. 22:30 Narzeczony mimo woli - kom. romant., USA, 2009 01:10 Glass - thriller, USA, Chiny; 2019 04:05 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkupy TV Okazje	20:45 Bilet do kina - Bohemian Rhapsody - dram., USA, 2018. Głośny film o zespole Queen, jego muzyce i genialnym wokaliście, którym był nieżyjący już Freddie Mercury 23:05 Informacje kulturalne 23:35 Wieczór kinomana - I Bóg stworzył kobietę - fab., Franc., 1956. ● 01:20 Galeria sztuki na ekranie - Vermeer i muzyka - dok., Wlk. Bryt., 2021 02:25 Kino nocne - Co słonko widziało - obycz., Polska, 2006 04:30 Informacje kulturalne 05:00 Teledysk 05:15 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - mag. 05:45 Jeszcze więcej kultury	00:20 Mechanik: Czas zemsty - akcja, USA, 2005. Byli komandosi walczący w Afganistanie - Nikołaj Czerienienko - pracuje jako mechanik w podmiejskim warsztacie. Pewnego dnia podczas przypadkowej strzelaniny miejscowy gangster - Sasza - zabija jego żonę i syna. 02:20 Z archiwum policji - program kryminalny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji	20:00 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii. 23:25 Mroczny rycerz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi. 02:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program 03:30 Nagi Instykt Przetrawiania: Elita	09:00 Ukraińska modlitwa 09:55 Słowo życia 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Koronacja Obrazu NMP Uzdrawienia Chorych 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta 14:30 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:35 Święty Piotr Julian Eymard 15:30 Wierzę w Boga 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Nowy Rozdział - rejs jachtu generała Kuklińskiego 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Karta z kalendarza - Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec
17:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial krym. 21:30 Hit na sobotę - Furia - dram. woj., USA, 2014 23:55 Wróg numer jeden - thriller., USA, 2012. Kronika polowania na najbardziej poszukiwanego terrorystę świata, Osamę bin Ladena. ● 02:35 Party przy świecach - kom., Polska, 1980 03:45 Jaka to melodia? 04:35 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów	18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Informacje kulturalne 20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 22:30 Królowe przekreću - kom., USA, 2021. Pewnego dnia Connie dostaje od producenta platków śniadaniowych karton gratisów. To był początek wielkiego przekreću... 00:30 Wyciszyć z czasem - film kryminalny, USA, 2003. Szef policji musi rozwiązać sprawę morderstwa, zanim sam zostanie o nie oskarżony. 02:30 Miłość po francusku - kom. romant., Franc., 2013 04:05 Patrzę na ciebie, Marysiu - obycz., Polska, 1999						

NIEDZIELA • 10 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interw. 06:00 Tom i Jerry Show - film animowany 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:35 Top Model - program rozrywkowy 14:15 Godzilla - przyg., USA, Japonia, 2014. Budzące respekt radioaktywne monstrum wylania się z głębin, by przywrócić światu równowagę 16:50 Planeta singli III - kom., Polska, 2019 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:20 Hotel Transylwania 2 - anim. 10:05 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, nasz mały bohater przez pomyłkę wsiada do niewłaściwego samolotu. 12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ninja Warrior Polska 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej - poznajemy historie par, które zdecydowały się stanąć na ślubnym kobiercu. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda	07:00 Informacje kulturalne 07:25 Urodzeni artyści - Alicja i Grzegorz Bral - reportaż 08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Wiośle Czarnem 09:05 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020 10:15 Od ucha do ucha - Baśnie z przeczucia - anim. 10:45 Wejście przez balkon - dok., Ukraina, 2020 11:30 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., Wlk. Bryt., 2021 12:35 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 13:20 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954 14:55 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - reportaż. W tym odcinku Wędrowiec dociera do Kotliny Kłodzkiej, a ściślej do starej Kopalni Złota w Złotym Stoku	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Zawieszeni na drzewie - kom., Franc., 1971. Roubier traci panowanie nad pojazdem i samochód wpada w przepaść, wskutek czego pasażerowie zostają uwięzieni na drzewie. 09:55 Skrzydło czy nóżka? - kom., Franc., 1976 12:15 Przyczajony tygrys, ukryty smok - przyg., fantasy, Chiny, USA, 2000 14:40 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008 16:40 Hot Shots! - kom., USA, 1993 18:25 Hot Shots 2 - kom., USA, 1993 20:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010. Historia ucieczki polskiego oficera z obozu na Syberii. ●	05:00 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002 09:15 Ten moment - program obyczajowy 09:45 Ukryta prawda 14:50 Gru, Dru i Minionki - kom. anim., USA, Franc., Japonia, 2017. Po wyrzuceniu z Ligi Antyzłoczyńców Gru popada w głęboki kryzys tożsamości. 16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 07:00 Cztery loty 08:55 Jaś Fasola radzi - serial komediowy 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:05 Garfield 2 13:00 Nie można pocałować panny młodej 15:00 Gęsia skórka 2 17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 20:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:05 Afera Thomasa Crowna - thriller, USA, 1999 00:30 Powrót do przeszłości - serial 01:00 Nowe wizerzenia i stare sekty 01:55 Śmierć na 1000 sposobów - ludzie umierają, niektórzy przypadkowo, inni z powodu zwykłej głupoty.. 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkupy
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:25 wojsko-polskie - reportaż 06:55 Słowo na niedzielę - Koledzy i wrogowie 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zachodź się w Polsce 09:00 Leśni zapylacze - dok. 09:30 Między ziemią a niebem 10:00 Uroczystości beatyfikacyjne rodziny Ulmów 12:00 Anioł Pański - Watykan, 2023 12:15 Między ziemią a niebem 13:10 Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej - dok. 14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:50 Pogoda Flesz 07:55 Pytanie na śniadanie - program rozrywkowy 11:30 The Voice of Poland - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale - serial fabularny 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:55 Na sygnale - serial fabularny	20:00 MasterChef - program kulinarny 21:35 Szadź - serial, Polska 22:45 Godziny szczytu - sens., USA, 1998. Jackie Chan, legendarny mistrz sztuk walki, wcieli się w postać komisarza Lee, który musi ocalić córkę chińskiego konsula z rąk bezwzględnych porwaczy 00:40 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 01:50 Śmierć Diany: dwa śledztwa - dok., odc. 2/4 02:55 Szpital - program obycz. 03:55 Nauka jazdy - program 04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.	19:30 Państwo w Państwie 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni 22:10 Teściowie - serial 23:10 Resident Evil: Ostatni rozdział - SF, USA, Niemcy, Fran., 2017. Alice (Milla Jovovich) jest jedną z niezliczonych ocalałych z tego, co miało być ostatnim bastionem ludzkości w walce z Nieumarłymi. 01:40 Straszny film 4 - kom. USA, 2006. Cindy Campbell oraz jej przyjaciółka Brenda Meeks znowu muszą ratować świat przed zagładą. 03:25 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Teleszkupy TV Okazje	15:35 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial 16:50 Zaginionie-odnalezienie - Kradzieże figury św. Wojciecha - magazyn 17:15 Niedziela z... twórczością Jerzego „Dudusia” Matuszkiewicza 20:00 Rzeka życia - fab., USA, 1992. ● 22:10 Informacje kulturalne 22:40 Trzeci punkt widzenia 23:20 Nalepa - Breakout - koncert 00:35 Noc krótkich filmów - Karaluch i Nerwowe życie kosmosu - Tango - anim. 01:15 Narodziny Metalu - dok., Wlk. Bryt., 2019 01:55 Kino nocne - Bohemian Rhapsody - dram., USA 04:15 Tanie Dranie	22:30 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niem., 2012. Mr. Church zwołuje najbardziej zabójczą ekipę najemników na świecie. Pobliski wulkan łąda chwila eksploduje... 00:45 Zemsta frajerów - kom., USA, 1984 02:25 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:00 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny	05:00 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002 09:15 Ten moment - program obyczajowy 09:45 Ukryta prawda 14:50 Gru, Dru i Minionki - kom. anim., USA, Franc., Japonia, 2017. Po wyrzuceniu z Ligi Antyzłoczyńców Gru popada w głęboki kryzys tożsamości. 16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	09:15 Manna z Nieba 09:40 Życie za życie. Rodzina Ulmów 10:00 Msza święta z obrzędem beatyfikacji 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Zerwany kłos 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Fatima - miejsce wybrane przez Maryję 17:55 Zostań Żołnierzem RP 17:30 Sól Ziemi 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa 21:55 Święty na każdy dzień
14:25 Komisarz Alex - serial krym. 15:20 Koncert 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:35 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Piłka nożna - Eliminacje EURO 2024 - Albania-Polska 23:30 Zakochana Jedyńka - Dla ciebie wszystko - obycz., USA, 2014 01:35 Furia - dram., USA, 2014 03:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:40 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	20:00 Postaw na milion - teleturniej 21:00 Druga twarz - fab., USA, 2011. Film otwiera scena zabójstwa amerykańskiego senatora. Poszlaki wskazują jednak ewidentnie na winę sowickiego płatnego zabójcę, Cassiusa. 22:50 Kimo bez granic - Złota dino - fab., Wlk. Bryt., 2015 00:50 Kofysanka - Film fantasy, kom., Polska, 2010. Komedia mistrza gatunku, Juliusza Machulskiego 02:40 Królowe przekreću - kom., USA, 2022. Pewnego dnia Connie dostaje od producenta platków śniadaniowych karton gratisów. To był początek wielkiego przekreću...						

PONIEDZIAŁEK • 11 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedyńce
- Papugi są wśród nas
- dok., Wlk. Bryt., 2013
14:00 Złoty chłopak - serial
obyczajowy
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
21:10 Teatr Telewizji - Praski
Reytan - spektakl teatralny
22:40 Tryptyk. Życie i męczeństwo
Janosa Esterhazyego
00:05 Balans bieli - magazyn
00:45 Dawno temu w Ameryce
- cz. 1, dram., USA, Włochy,
1984
02:45 Dla ciebie wszystko
- obycz., USA, 2014

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial
fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Klasztorne smaki
według Remigiusza
Rączki - magazyn
kulinarny
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących
- Okrasa łamie przepisy
- magazyn kulinarny
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia
20:45 Kulisy serialu „M jak
miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:35 Bazar de la Charite
- serial kostiumowy, Franc.
23:40 Z pasją - dram., Belgia,
Franc., 2017
01:30 O mnie się nie martw
- serial komediowy TVP
02:30 Złota dama - fab., Wlk.
Bryt., 2015. Starsza
kobieta, walczy z rządem
Austrii o odzyskanie
zrabowanych dzieł sztuki.
04:30 Rodzinka.pl - serial
komediowy.

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program
kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
- magazyn
11:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:05 Zapisane w gwiazdach
- program
15:10 Ten moment - program
obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
16:50 Detektywi - program
17:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program
kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozrywkowy
21:35 Pati - serial
fabularyzowany
22:40 Teściowie - kom., Polska,
2021. Czy wesele po
odwołanym ślubie to
przepis na katastrofę?
Owsem. I to jaką!
00:15 Szadź - serial, Polska
01:25 Co za tydzień - magazyn
rozrywkowy
01:55 Dowody zbrodni - serial
krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:55 Nauka jazdy - program
04:25 Recepta na stary dom
- program edukacyjny
04:55 Jak to jest zrobione
- serial pop. naukowy, Kan.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradok.
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - program
obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze - serial paradok.
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Doda. Dream Show
21:05 Szklana pułapka - akcja,
USA, 1988 ●

00:05 W cywilu 2 - akcja, USA,
2009. Joe jest strzelcem
wyborowym, weteranem
niejednej kampanii
amerykańskich Marines.
Właśnie bawi z żoną Robyn
na urlopie w egzotycznym
kurorcie na jednej
z pacyficznych wysp.
Niespodziewanie terroryści
przejmują kontrolę nad
budynkiem i biorą grupę
turystów jako zakładników.
02:10 12 rund - akcja, USA, 2009.
Detektyw Danny Fisher
przez przypadek przyczynia
się do śmierci dziewczyny
złodziejki. Bandyta zaczyna
się mścić...
04:40 Disco Gramy - program
muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
08:05 Niedziela z... twórczością
Jerzego „Dudusia”
Matuszkiewicza
09:00 Informacje kulturalne
09:30 Hogo Fogo Homolka
- kom., Czechosłow., 1970
11:00 Wszystkie stworzenia
duże i małe - serial kom.,
Wlk. Bryt., 2021
12:10 Reżyserzy - John Sturges
- dok., Wlk. Bryt., 2018
13:10 Baśnie z piasku
13:40 Wejście przez balkon
- dok., Ukraina, 2020
14:15 Sowiia odyseja - anim.,
Franc., 2019
14:55 Urodzeni artyści
- Ryszard i Radosław
Dembiński - reportaż
15:35 Informacje kulturalne
16:00 Całe złoto świata - kom.,
Włochy, Francja, 1961
17:40 Trzeci punkt widzenia
18:20 Książę i dybuk - dok.,
Niemcy, Polska, 2017

20:00 Kino Mocnych Wrażeń
- Za kilka dolarów więcej
- western, Włochy, Niem.,
Hiszp., 1966. Historia dwóch
rewolwerowców: Douglasa
Mortimera (Lee Van Cleef)
i tajemniczego Człowieka
Bez Imienia (Clint
Eastwood), którzy polują na
bandytę Indio.
22:20 Informacje kulturalne
22:50 Panorama kina
polskiego - Piłkarski
poker - kom. sens., 1988 ●
00:50 Galeria sztuki na
ekranie - dok.
01:45 Rzeka życia - fab., USA,
1992 ●
04:00 Scena muzyczna - koncert
05:05 Informacje kulturalne
05:35 Afisz kulturalny
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Kobra - oddział
specjalny - serial
kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
09:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
- serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - Prowadzenie
lombardu to zajęcie
ciekawe, momentami
ekscytujące, ale często
i niebezpieczne.
Bohaterami serialu są:
właściciel Kazimierz Barski,
jego rodzina, pracownicy
oraz klienci
16:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument

20:00 Plan ocalenia - akcja,
USA, 2020
22:00 W otchłani - akcja, Kan.,
USA, 2018. Scott Wheeler
i Marco budzą się
w sąsiadujących ze sobą
celach.
00:05 Rewolwer - akcja, Franc.,
2005. Pewnego dnia
hazardzista Jake, obraża
szefa lokalnej mafii, Machy.
To nie może dobrze się
skończyć.
02:05 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
03:05 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
04:05 Tak! Jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu
05:00 Nash Bridges - serial
kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - Trzej
gimnazjaliści, lanser, kujon
i rozrabiaka, którzy się nie
lubią, niespodziewanie
zaprzyjaźniają się ze sobą.
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program
obyczajowy
10:50 Zagadki losu - program
obyczajowy
11:50 Mamma mia! - program
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program
reality-show

21:00 Mroczny rycerz - przyg.,
USA, Wlk. Bryt., 2008.
Batman, z pomocą
porucznika Gordona oraz
prokuratora Harveya Denta,
występuje przeciwko
przerazającemu i nieobli-
czalnemu Jokerowi. Film
został uznany za jeden
z najlepszych obrazów
opowiadających przygody
Batmana.
00:10 Na własną rękę - sens.,
USA, 2002. Po kilku miesi-
cach śledztwa Gordon (Arnold
Schwarzenegger) traci
cierpliwość i postanawia
sam odnaleźć autorów
zamachu na swoją rodzinę.
02:30 Hotel Paradise
03:30 Zbrodnie z pierwszych
stron gazet - prog. krym.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial
obycz. 09:50 Łowcy Skarbów.
Kto da więcej 10:50 Kochane
Pieniądze 11:50 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji
- serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial
policyjny 15:55 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy
skarbów. Kto da więcej 19:00
Policjantki i Policjanci - serial
paradok. 20:00 Sprawiedliwi
- Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:00 Krejzi Patrol 23:05
Wyspa strachu - thriller, USA,
2009 01:10 Food Factory
02:15 Interwencja - magazyn
reporterów 02:50 SuperLudzie
03:50 Trans World Sport 2023
04:55 SuperLudzie 05:30
Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:15 Słowo życia 09:20 Filmowe
zyciorysy 09:50 Polski Chleb
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy
niedok. 11:00 Skrzydła miłości
11:20 Stan Bezpieczeństwa
Państwa 11:30 Polskie
dziedzictwo 12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu.
Ptaki 13:05 Góralskie nuty
13:30 Msza Święta 14:30 Łalka
15:50 Ma się rozumieć 16:00
Inf. dnia 16:10 Sanktuarium
polskie 16:30 Porady Medyczne
Bonifratrów 16:55 Święty na
każdy dzień 17:00 Świadkowie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia
Maryja w parafii pw. Matki
Bożej Pocieszenia 20:00 Inf.
dnia 20:20 Różaniec 20:50
Mysząc Historia 21:00 Apel
Jasnogórski 21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Wiedzenia
22:00 Z wędką nad wodę
w Polskę i Świat 22:30
Pielgrzymi Bożego Miłosierdzia

WTOREK • 12 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyńce
- U wybrzeży Nowej
Zelandii seria III - serial
dokumentalny, Nowa
Zelandia, 2022
14:00 Złoty chłopak - serial
obyczajowy

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
21:10 Reset - film dokumentalny
22:20 Lokatorka - serial
23:15 Resortowe Dzieci - rep.
23:45 Magazyn śledczy Anity
Gargas
00:25 Saper - akcja, USA, 1998
02:10 Chichot losu - serial

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
fabularyzowany
05:35 M jak miłość - serial
06:25 Rodzinnie - rep.
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Program publicystyczny
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak
miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
fabularyzowany
22:35 Bazar de la Charite
- serial kostiumowy, Franc.
23:45 Gwiazdy - fab., Polska,
2017. Film zainspirowany
wątkami z biografii Jana
Banasia, piłkarza Polonii
Bytom i Górniką Zabrze,
zawodnika reprezentacji
Polski w latach 1964-1973.
01:40 Z pasją - dram., Belgia,
Franc., 2017
03:25 11 września. Atak na
życie - dok., Wlk. Bryt.,
2021. Poruszające i żywe
przedstawienie dnia, który
zmienił współczesny świat.

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program
kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
- magazyn
11:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:05 Zapisane w gwiazdach
- program
15:10 Ten moment - program
obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
rozrywkowy
16:50 Detektywi - program
17:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program
kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozrywkowy
21:35 Ślub od pierwszego
wejrzenia - program
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-
show
23:45 Superwizjer - magazyn
reporterów
00:20 Pati - serial
fabularyzowany
01:25 Dowody zbrodni - serial
krym., USA
02:25 Co za kabaret! - program
03:20 Szpital - program
obyczajowy
04:20 Nauka jazdy - program
04:50 Recepta na stary dom
- program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat
News
08:40 Malanowski i Partnerzy
- serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial
paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program
informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - Julia
Lewandowska dowiaduje
się, że jej mąż ma kochankę.
14:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial
paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia - program
informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
- rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Ninja Warrior Polska
- program rozrywkowy
22:10 Niezniszczalny - thriller,
USA, 2000. David Dunn,
(Bruce Willis) odkrywa
w sobie nadludzkie
możliwości.
00:40 Szklana pułapka - akcja,
USA, 1988 ●
03:30 Nasz Nowy Dom - serial
obyczajowy
04:40 Disco Gramy - program
muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:50 Trzeci punkt widzenia
- program publicystyczny
08:50 Informacje kulturalne
09:15 Całe złoto świata - kom.,
Włochy, Franc., 1961
11:00 Polskie drogi - serial woj.
12:35 Wydarzenie aktualne
13:05 Legendarne
hollywoodzkie pary
- Katharine Hepburn
i Spencer Tracy - dok.,
Wlk. Bryt., 2019
14:10 Książę i dybuk - dok.,
Niemcy, Polska, 2017
15:50 Informacje kulturalne
16:15 Panna z mokrą głową
- obycz., Polska, 1994
18:05 Res Poloniae - O Polsce
z oddali - Abp. Zbigniew
Stankiewicz - rozmowa
18:40 Stawka większa niż
życie - serial sensacyjny
20:00 Tajny klient - spektakl
teatralny
21:05 Informacje kulturalne

21:35 Lekkie obyczaje - Pani
Mills - kom., Franc., 2018.
Helene jest miłośniczką
romantycznej literatury,
a także właścicielką wydawni-
ctwa z tradycjami, które
przechodzi trudny okres.
23:15 Kino Mocnych Wrażeń
- Za kilka dolarów więcej
- western, Włochy, Niemcy,
Hiszp., 1966
01:35 Panorama kina
polskiego - Piłkarski
poker - kom. sens. ●
03:30 Informacje kulturalne
04:00 KFPP Opole 2022 - Scena
alternatywna na bis
- Romantyczność
- koncert
05:10 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny
05:45 Kultura 2

TV Puls

06:00 Kobra - oddział
specjalny - serial
kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
09:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
- serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
16:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
20:00 Mroczna przeszłość
- akcja, USA, 2021. Okazuje
się, że sprawa porwania
córkii Zary i Briana ma
związek z tajemniczą
przeszłością kobiety.

21:50 Teoria chaosu - akcja,
Kan., 2005. Grupa
zamaskowanych
włamywaczy dokonuje
napadu na bank.
00:00 Wykidajło 2 - akcja, USA,
2006. Shane, agent
wydziału
antynarkotykowego
postanawia bronić baru
swojego wuja przed ciagle
powiększającą się liczbą
dealerów narkotyków.
01:50 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
02:50 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
04:05 Tak! Jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu.
05:00 Nash Bridges - serial
kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - Uczeń
gimnazjalnej 2c Tomek
Zuber często wdaje się
w bójki. Nastolatek poznaje
Mariolę Perek, uczennicę 1d
gimnazjum.
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda
10:50 Zagadki losu - program
obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program

21:00 Uciekaj! - horror, USA,
Japonia, 2017. Chris
odwiedza rodzinną
posiadłość swojej
dziewczyny Rose. Na
miejscu zauważa dziwne
zachowanie jej bliskich,
a w miarę upływu czasu
dokonuje coraz to bardziej
niepokojących odkryć.
23:15 Doktor Sen - horror,
Wlk. Bryt., USA, 2019.
Torrence spotyka
dziewczynkę, która
przejawia podobne do
niego zdolności. Stara się ją
chronić przed kulem
o nazwie Prawdziwy Wąż.
02:20 Hotel Paradise - program
03:25 Nagi instykt
Przetrawiania: Elita
04:25 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial
obycz. 09:50 Łowcy Skarbów.
Kto da więcej 10:50 Kochane
Pieniądze 11:50 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji
- serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial
policyjny 15:55 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy
skarbów. Kto da więcej 19:00
Policjantki i Policjanci - serial
paradok. 20:00 Sprawiedliwi
- Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa
miłości 22:00 Krejzi Patrol
23:05 Pociąg Echelon
- akcja, USA, 2009 01:20
Food Factory 02:20 Śmierć na
1000 sposobów 02:50 Trans
World Sport 2023 03:55
SuperLudzie 05:30
Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to
widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Żew natury 11:05 Mocni
w Wierze 11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć 11:50
Święty na każdy dzień 12:00
Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 Historia Obrazu Matka Boska
AK 13:00 Pielgrzym Miłości
13:30 Msza Święta 14:30
Wyszyński - dobry kontakt
w Niebie 15:25 Wyprylni na
głębie 15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia 16:40 Zdrowie
z Bożej Apteki 16:55 Życie
według świętego Jana Pawła II
17:10 Prosto o gospodarce 17:30
Zostań Żołnierzem RP 17:55
Kartka z kalendarza 18:00 Anioł
Pański 18:05 Inf. dnia 18:15
Rozmowy niedok. 19:30 Każdy
maluch to potrafi 19:45
Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

ŚRODA • 13 września

TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Relacja z uroczystości Greckokatolickich 14:00 Złoty chłopak 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione-odnalezione - Obraz Leonarda da Vinci „Dama z grono-stajni” - Obraz Franciszka Mraška „Na przypieku” - magazyn 11:50 Dła niesłychających - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 AkcjaJowa 38 - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej

15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 Program publicystyczny 22:20 Mistrz - dram., Polska, 2020 00:05 Nauka latania - dok. 01:30 Tajemnice rodu Valentów - serial, Czechy, 2014 03:40 wojsko-polskie - reportaż 04:05 Notacje - Katarzyna Soborak. Zaufać do końca. J. Popieluszko - dok..	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 AkcjaJowa 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia 20:45 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Miłość i medycyna 23:35 Jesienne szczęście - obycz., romans, USA, 2020. 01:15 Bolivar - serial kostiumowy 02:15 Bhutan, dyktatura - szczęścia - dok., Franc., 2020 03:20 Echo serca - serial 04:20 Rodzinka.pl - serial kom.
--	---

TVN
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda 14:05 Detektywi - program obyczajowy 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program obyczajowy 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:35 Teściowie - relacja z premiery 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Totalne remonty Szlagowskiej - program rozrywkowy 22:40 Godzilla II: Król potworów - przyg., USA, Japonia, 2019. Członkowie agencji kryptozoologicznej Monarch muszą zmierzyć się z grupą gigantycznych potworów, w tym z potężnym Godzillą. 01:20 Superwizjer - magazyn reporterów 01:55 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:55 Szpital - program obycz. 03:55 Nauka jazdy - program 04:30 Recepta na stary dom 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
--	--

18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 The Real Housewives Żony Warszawy 21:05 Temptation Island Polska - prog. rozrywkowy. Gorąca wyspa, nowe znajomości i pełne pokusy przygody! 22:10 Kobiety bez wstydu - kom., Polska, 2016 00:45 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość - akcja, USA, 2003 03:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Teledyski TV Okazje	07:00 Muzyczne poranki 07:30 Wędrowiec Polski - rep. 08:05 Wydarzenie aktualne 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Panna z mokrą głową - obycz., Polska, 1994 11:00 Polskie drogi - serial woj. 12:55 Sting. A free man - dok., Franc., 2017 14:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 15:25 Informacje kulturalne 15:55 Syzyfowe prace - obycz., Polska, 2000. Marcin, daje się wciągnąć przez dyrektora gimnazjum i nauczycieli w działalność propagującą ideę panslawizmu - ukrytą formę rasyfikacji. 17:45 Księga Przechlepi - Z daleka od katalogu - program edukacyjny 18:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn 18:40 Dizzy Boyz Brass Band - koncert
--	---

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:30 Wędrowiec Polski - rep. 08:05 Wydarzenie aktualne 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Panna z mokrą głową - obycz., Polska, 1994 11:00 Polskie drogi - serial woj. 12:55 Sting. A free man - dok., Franc., 2017 14:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 15:25 Informacje kulturalne 15:55 Syzyfowe prace - obycz., Polska, 2000. Marcin, daje się wciągnąć przez dyrektora gimnazjum i nauczycieli w działalność propagującą ideę panslawizmu - ukrytą formę rasyfikacji. 17:45 Księga Przechlepi - Z daleka od katalogu - program edukacyjny 18:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn 18:40 Dizzy Boyz Brass Band - koncert

20:00 Na wschód od Hollywood - Delikatność - fab., Franc., 2011 21:55 Informacje kulturalne 22:25 Giełna przyjaciółka - serial, Włochy, 2020 23:30 Tanie Dianie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 00:15 Więcej niż fikcja - Anthony Perkins - dok., Francja, 2020 01:25 Jazz.pl - Bernard Maseli 02:50 Lekkie obyczaje - Pani Mills - kom., Franc., 2018 04:30 57. KFPP w Opolu - koncertalny 05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obycz. 10:40 Piękna Milagros jest sierotą wychowaną w klasztorze. Mili dostaje posadę służącej w domu bardzo bogatej rodziny. Okazuje się, że głowa rodu to ojciec Mili. 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
--	--

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obycz. 10:40 Piękna Milagros jest sierotą wychowaną w klasztorze. Mili dostaje posadę służącej w domu bardzo bogatej rodziny. Okazuje się, że głowa rodu to ojciec Mili. 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Polowanie na łowcę - thriller, USA, 2013. Robert Hansen jest zapalonym myśliwym. Od lat oddaje się swojemu hobby z wielkim zaangażowaniem. Jednak w odróżnieniu od innych myśliwych, Robert nie poluje na zwierzęta. 22:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010. Historia ucieczki polskiego oficera z obozu na Syberii. 00:30 Bez litości - Horror, USA, 2010 02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny	04:50 Szkoła - program obyczajowy 06:45 Szpital - program obyczajowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - program
---	--

TVN 7
04:50 Szkoła - program obyczajowy 06:45 Szpital - program obyczajowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - program

21:00 Czarna owca - kom., Polska, 2021. Czasem jedno słowo niesie za sobą lawinę konsekwencji, jedna decyzja jest w stanie zawrócić na dalszym losie całej rodziny... 23:15 Słodko-ostro - kom., USA, 2021. Gdy Alia Kapur przyjeżdża na letnie wakacje do domu, odkrywa sekrety i kłamstwa z przeszłości rodziców, które sprawiają, że kwestionuje wszystko, co myślała o swojej rodzinie. 01:20 Hotel Paradise - program reality show 02:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - prog. krym. 03:20 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:05 Nasz nowy dom 09:05 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:55 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Kochane Pieniądże 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003. 01:45 Śmierć na 1000 sposobów 02:10 SuperLudzie Extra 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledyski TV Okazje
--	---

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:05 Nasz nowy dom 09:05 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:55 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Kochane Pieniądże 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003. 01:45 Śmierć na 1000 sposobów 02:10 SuperLudzie Extra 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledyski TV Okazje

09:00 Fatima - orędzie na dziś 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Marianie w Kazachstanie 11:15 Polscy skoczkiowie narciarscy 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pierwszy zmysł 12:50 Filmowe zyciorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce 13:30 Msza święta 14:30 Rodzina Polanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog.	09:00 Fatima - orędzie na dziś 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Marianie w Kazachstanie 11:15 Polscy skoczkiowie narciarscy 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pierwszy zmysł 12:50 Filmowe zyciorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce 13:30 Msza święta 14:30 Rodzina Polanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog.
--	--

CZWARTEK • 14 września

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenow. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 To się płaca - magazyn 12:55 Natura w Jedyne - U wybrzeży Nowej Zelandii seria III - serial dok., Nowa Zelandia, 2022 14:00 Złoty chłopak 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Las Tajemnic 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Znaki rozpoznawcze. Karol Śliwka - dok. 11:50 Dła niesłychających - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 AkcjaJowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej

15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:00 Dźwięki Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas 23:10 Ocaleni - reality show 00:15 Tanie Dianie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 00:55 Resortowe Dzieci - rep. 01:25 Archiwista 2 - serial	18:45 AkcjaJowa 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:50 Postaw na milion - teleturniej 21:45 Polskie Biesiady - program muzyczny 23:10 Dorwać Gringo - akcja, USA, 2012. Uciekający samochodem przed amerykańską policją, ścigany przestępca popada w jeszcze większe tarapaty. 01:00 Bolivar - serial kostium. 01:50 Gwiazdy - dram., Polska, 2017. Film zainspirowany wątkami z biografii Jana Banasia, piłkarza Polonii Bytom i Górniką Zabrze, zawodnika reprezentacji Polski w latach 1964-1973. 03:35 Cena zemsty - akcja, USA, 2018
--	--

TVN
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda 14:05 Detektywi - program obyczajowy 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Zapisane w gwiazdach - program 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy

21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Ciemniejsza strona Greya - obycz., Chiny, Japonia, USA, 2017. Kiedy po bolesnym rozstaniu Christian próbuje nakłonić Anę do powrotu, ona stawia nowe warunki. 01:05 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011. Życie nie zawsze układa się zgodnie z planem. To, co będzie miało miejsce w Bangkoku, wydaje się po prostu niemożliwe... 03:15 Szpital - program obycz. 04:15 Nauka jazdy - program rozrywkowy 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - Alicja żyje w przemocowym związku. Mąż Igor pije, nie pracuje i wszczywa awantury,
---	---

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 21:10 Przyjaciółki - serial 22:10 Pomiędzy nami góry - dram., USA, 2017 00:45 Kobiety bez wstydu - kom., Polska, 2016 03:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledyski TV Okazje	07:00 Muzyczne poranki 07:45 Księga Przechlepi - Z daleka od katalogu - program edukacyjny 08:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn 08:40 Informacje kulturalne 09:10 Syzyfowe prace - obycz. 11:00 Quo vadis? 12:00 Legendarne hollywoodzkie pary - Elizabeth Taylor i Richard Burton - dok., Wlk. Bryt., 2019 13:10 Dizzy Boyz Brass Band - koncert 14:30 Informacje kulturalne 15:00 Ostatnie takie trio - film Polska, 1976 15:55 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956 17:45 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - rep. 18:25 Kabaret Starszych Panów - Wieczór X. Niespodziewany koniec lata
--	---

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki 07:45 Księga Przechlepi - Z daleka od katalogu - program edukacyjny 08:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn 08:40 Informacje kulturalne 09:10 Syzyfowe prace - obycz. 11:00 Quo vadis? 12:00 Legendarne hollywoodzkie pary - Elizabeth Taylor i Richard Burton - dok., Wlk. Bryt., 2019 13:10 Dizzy Boyz Brass Band - koncert 14:30 Informacje kulturalne 15:00 Ostatnie takie trio - film Polska, 1976 15:55 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956 17:45 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - rep. 18:25 Kabaret Starszych Panów - Wieczór X. Niespodziew
--

BĘDZIE NAS TYLKO MILION?

Czy liczba ludności w Polsce może spaść do niecałych 27 milionów, a na Warmii i Mazurach grubo poniżej miliona osób? To nie są jakieś wróżby z fusów, to jeden z trzech scenariuszy demograficznych, który zakłada Główny Urząd Statystyczny.

Jest najnowsza prognoza demograficzna GUS do 2060 r. dla Polski i wieje od niej groza. W każdym z trzech zakładanych scenariuszy będzie nas dużo mniej.

Na koniec 2022 r. liczna ludności w Polsce wynosiła 37,8 mln i w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 141,3 tys. osób. W ubiegłym roku w kraju urodziło się ok. 305 tys. dzieci, a zmarło aż 422 tys. osób. Dlatego przyrost naturalny (różnica między liczbami urodzeń żywych i zgonów) był ujemny i wyniósł minus 143 tys. (w 2021 r. – minus 188 tys.).

Największy spadek ludności nastąpił w woj. śląskim (minus 29 245 osób), a najmniejszy – w woj. pomorskim (minus 419 osób). Według danych GUS na koniec 2022 r. województwo warmińsko-

-mazurskie liczyło 1 366 430 mieszkańców. To o 8,3 tys. osób mniej niż na koniec 2021.

Gdy przełożyć te statystyki na każde 1000 mieszkańców, to na 1000 mieszkańców warmińsko-mazurskiego w ciągu roku ubyło 6 osób (w Polsce 4).

Tak jak w Polsce, tak i na Warmii i Mazurach rodzi się mniej dzieci i to jest główny powód naszych problemów ludnościowych. W ubiegłym roku urodziło się w naszym województwie 9913 dzieci (10,5 tys. rok wcześniej), a zmarły 16 134 osoby.

W przypadku Warmii i Mazur dochodzi jeszcze inny duży problem, czyli migracja ludności do innych regionów lub za granicę. Tu głównym powodem jest oczywiście praca i dużo lepsze zarobki winnych regionach. W ubie-

Rodzi się coraz mniej dzieci, więc liczba ludności spada

głym roku saldo migracji wyniosło w regionie minus 2235 osób, co w przeliczeniu na 1000 ludności pokazuje, że gorszy wskaźnik miały tylko dwa województwa – lubelskie i świętokrzyskie.

To, że jest źle, słyszymy od lat, ale chyba czas uderzyć w dzwony, a już na pewno po najnowszej lekturze prognozy ludności na lata 2023-2060, które właśnie opublikował GUS.

GUS podał trzy możliwe scenariusze – niski zakłada niskie współczynniki dzietności, niskie wartości trwania życia oraz niskie saldo migracji. Scenariusz wysoki – wysokie współczynniki dzietności, wysokie wartości trwania życia oraz wysokie saldo migracji. Scenariusz główny (średni) uwzględnia średnie warianty dzietności, migracji oraz trwania życia. Wszystkie scenariusze prze-

widują dalszy spadek liczby ludności Polski, lecz w różnym tempie. W scenariuszu wysokim, a więc najbardziej optymistycznym, do 2060 r. liczba ludności Polski spadnie do 34,8 mln, zaś pesymistycznym, czyli niskim, aż do 26,7 mln. Z kolei scenariusz główny zakłada, że w 2060 będzie nas 30,9 mln osób.

Jednak niezależnie od scenariuszy, wszystkie przewidują, że do 2060 r. liczba osób w wieku 65 lat i więcej będzie bardzo wzrosła. Największy wzrost szacowany jest w scenariuszu wysokim do 11,09 mln osób, w scenariuszu średnim do 10,07 mln, a w niskim do 8,98 mln. Na koniec 2022 liczba ta wynosiła ok. 7,35 mln osób.

Jaką przyszłość kreślą statystycy dla Warmii i Mazur? Otóż w najlepszym scenariuszu zakładają, że w 2060

roku będzie nas 1,143 mln, w drugim, że 1,016 mln, a w najgorszym tylko 866 tys.

Sytuację może poprawić tylko wzrost liczby urodzeń, ale dziś poziom dzietności w Polsce jest jednym z najniższych na świecie. Obecnie wynosi 1,26, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) przypadało 126 urodzonych dzieci. Na Warmii i Mazurach jest jeszcze gorzej, bo wskaźnik wynosi 1,21. Tymczasem, żeby Polska się nie kurczyła, wskaźnik powinien być na poziomie 2,1-2,15. To raczej niemożliwe, bo nawet w wariantach optymistycznych prognozy GUS zakłada się, że dzietność w 2060 roku wynosić będzie 1,79, zaś w najgorszym scenariuszu zaledwie 1,19. Ale już wskaźnik 1,49, który przewiduje wariant średni, może być nawet realny.

ANDRZEJ MIELNICKI

PROMOCJA

NIE LEWITUJ I NIE TRACĆ KONTAKTU Z RZECZYWISTOŚCIĄ

KUP „DZIENNIK ELBLĄSKI” W WERSJI ELEKTRONICZNEJ

89 539 76 65

kupgazete.pl

DZIENNIK
ELBLĄSKI

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA

OD A DO Z

Aleja kasztanowców w Bogdańcu

DRZEWIA – POMNIKI

Twórcą pojęcia „pomnik przyrody” jest wybitny przyrodnik i geograf niemiecki, podróżnik, humanista i erudyta – Alexander von Humboldt. W czasie podróży w latach 1799-1804 po Ameryce Południowej, zafascynowany napotkanymi starymi, olbrzymimi drzewami, nazwał je tym dostojnym mianem.

W pół wieku później posłużył się tym określeniem Adam Mickiewicz, przywołując w księdze IV „Pana Tadeusza” pamięć najstarszych i najokazalszych drzew na Litwie, zgoryczą wypominając ich zachłanne trzebieenie.

Obecnie w naszym kraju ochrona pomnikowa jest jedną z ustawowych form ochrony przyrody. Pomnikami najczęściej są drzewa i głązy (pojedyncze i ich grupy), rzadziej inne twory przyrody – krzewy, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary oraz jaskinie.

STRAŻNICY WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ

Wędrowiec, który zapuści się w czarowne, tajemnicze dziedziny Wysoczyżny Elbląskiej, zapewne nie raz napotka na swej drodze pomnikowe drzewa, których ponad siedemset znajduje się w tej niezwyklej krainie. Najczęściej są to już samotne okazy, zagubione wleśnych uroczyskach lub strzegące, niczym

pradawni rycerze, puszczańskich obrzeży. Pochylają się nad polnymi drogami, dumnie rozpościerają korony na zapomnianych pustaciach.

Wśród nich najwięcej jest drzew sędziwych i okazałych wymiarami, ale są także i skromniejsze wielkością, lecz o wyjątkowo pięknym pokroju lub niespotykanych, fantastycznych kształtach czy też osobiwie wyróżniające się w krajobrazie, historii, kulturze. Czasem wyjątkowe są zinnych względów, jak na przykład tych dwoje kochanków znad leśnej drogi: rosły buk spleciony wuścisku z wysmukłą brzozą.

Świadkowie dawnej puszczańskiej świetności są ostatnimi często przytulakami wielu istnień: pajaków, ślimaków, owadów, bytowo związanych ze starymi, próchniejącymi drzewami; dotyczy to także wielu gatunków ptaków oraz ssaków (nietoperze, lasicowate, pilchowate), zamieszkujących dziuple czy jamy pod korzeniami.

Przemierzając ostępy Wysoczyżny, natrafimy czasami na sporej wielkości pomnikowe głązy narzutowe, wilości ponad siedemdziesięciu rozsiane po całym tym obszarze, najczęściej wzdłuż płynących głębokimi wąwozami strumieni.

Z prostodusznego zachwytu i troski o nagromadzone

P jak pomniki przyrody

„Drzewa moje ojczyste! jeśli niebo zdarzy,
Bym wrócił was oglądać, przyjaciele starzy,
Czyli was znajdę jeszcze?”

Adam Mickiewicz

tu w wielkiej ilości bezcenne skarby przyrody ojczystej powstała na czarownej Wysoczyżnie Elbląskiej, niezwykła, wyjątkowa nie tylko w skali Polski, osobiwie świątynia Natury – kraina pomników przyrody – okazałych drzew i głązów, zachowanych, dzięki ochronie prawnej, dla potomnych (mam tę nadzieję); jeszcze wiele z nich zasługuje na ochronę.

Niemal dziewięćdziesiąt drzew pomnikowych rośnie też na terenie samego miasta Elbląga. W przestrzeni zurbanizowanej stare drzewa czy ich skupienia są jak samotne wyspy pośród chaosu cywilizacyjnego. Przywołują pamięć zapomnianych, sielskich krajobrazów, czasem nawet nieświadomie przynosząc ukojenie zmęczonemu hałasem i pośpiechem mieszkańcom miast. Łagodzą agresywny pejzaż, nie tylko w przestrzeni, ale i w sferze duchowej.

NAJOKAZALSZE

Ze względów objętościowych nie sposób tu

powszechnie w Polsce, jest naszym najbardziej długowiecznym i trwałym drzewem liściastym. Na Wysoczyżnie znajduje się 313 pomnikowych dębów, w tym 25 powyżej pięciu metrów obwodu. Oczywiście przewodzi im słynny Dąb Bażyńskiego w Kadynach, o obwodzie pnia na wysokości piersnicy (1,3 m) ponad 10 metrów i wieku niespełna 800 lat; dąb ten jest jednym z najgrubszych i najstarszych drzew w Polsce.

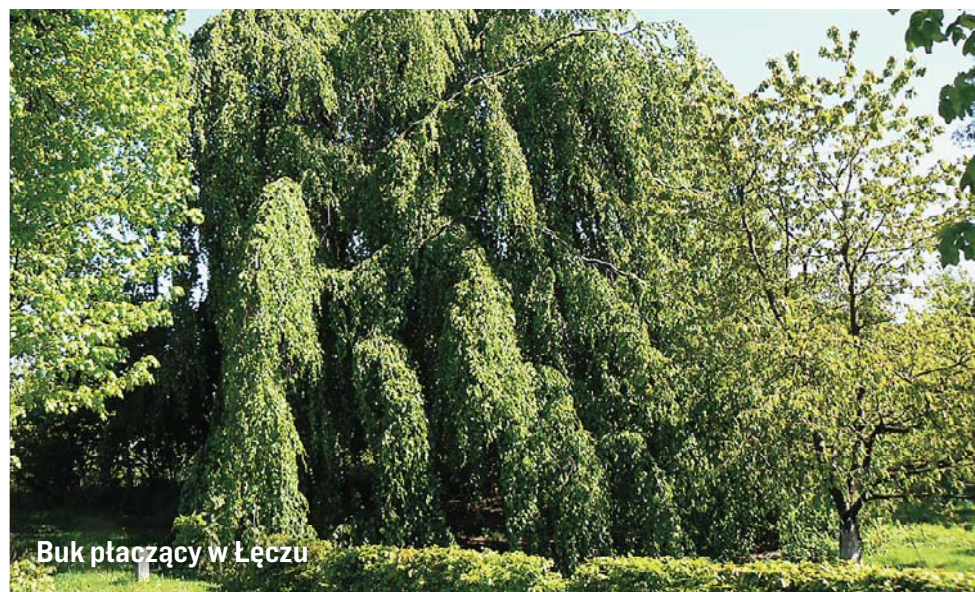
Potężny, stosunkowo niewielu ludziom znany dąb „Hogo”, o obwodzie 7,80 m (!), rośnie na dawnym poligonie, w lesie nad rzeczką Dąbrówką, w pobliżu mało uczęszczanej drogi z Rubna do Próchnika. Świetnie zachowane, piękne, majestatyczne drzewo, z bujną koroną i imponującymi nabiegami korzeniowymi, spływającymi po wielkiej skarpie stanowi dendrologiczny skarb na skalę europejską.

W Kadynach, w pobliżu pola biwakowego, rośnie okazały dąb o niespotykanej regularnej, kulistej koronie. Wbrew obiegowym opiniom, trwałym i bardzo żywotnym drzewem jest lipa i ten gatunek następuje ilościowo po dębach wśród drzew pomnikowych Wysoczyżny. Lip – pomników rośnie tu 115 egzemplarzy, a najgrubszym z nich jest lipa o obwodzie pnia 635 cm, rosnąca przy leśniczówce Dębica przy elbląskiej Bażantarni.

Zdecydowanie krócej żyjącym i mniej trwałym drzewem jest buk, podstawowy gatunek lasotwórczy Wysoczyżny Elbląskiej (obszar Wysoczyżny jest jednocześnie jednym z najdalej wysuniętych na północny-wschód naturalnych stanowisk buka w Europie). Jednak i wśród tego gatunku zdarzają się kilkusetletnie osobniki. Jednym z najokazalszych i najstarszych jest u nas buk o obwodzie 520 cm, rosnący w pobliżu miejscowości Krzyżewo (gmina Frombork), w zapomnianej enklawie na wschodniej granicy dużego kompleksu leśnego, należącego do Leśnictwa Pogrodzie. Niestety, jest on w złym stanie zdrowotnym i dobiega już kresu swych dni.

Równie imponujące, szczególnie pokrojem, są: trójpniowy buk, rosnący nad malowniczymi meandrami przepastnego wąwozu rzeki Stradanki, 200 m na północ od miejscowości Przybyłowo w gminie Tolkmicko oraz niezwyklej piękności buk płaczący w Łęczu.

Z pozostałych gatunków wyróżniają się pojedyncze egzemplarze modrzewi, sosny, świerków, dąglezi, wierzb, brzozy, olch, dębów czerwonych, wiązów, klonów, jesionów i kasztanowców. Zradszych gatunków drzew na uwagę zasługuje grupa dwóch okazałych choin kanadyjskich, rosnących w miejscowości Przybyłowo.

Buk płaczący w Łęczu

Najokazalszym drzewem na terenie miasta Elbląg jest wyjątkowo okazały, sędziwy dąb o siedmiometrowym obwodzie pnia, rosnący w dolinie strumienia na północnych peryferiach miasta (Zajazd).

Największe natomiast pomnikowe gązdy przedziwnym trafem mają te same rozmiary – 15,20 m obwodu i 2,20 m wysokości; jeden z nich, zwany Kamieniem Złotego Wina, spoczywa w leśnym wąwozie w pobliżu zabudowań Ostrogóry, na terenie rezerwatu przyrody „Buki Wysoczyzny Elbląskiej”; drugi, od poprzedniego dalece bardziej znany – Święty Kamień – w przybrzeżnych wodach Zalewu Wiślanego, pod martwym klifem niedaleko osady Nowy Wiek.

„Miejcie szacunek dla drzewa, które jest jednym wielkim cudem i które dla naszych przodków było rzeczą świętą. Wrogi stosunek do drzewa jest cechą narodu o małej wartości i cechą człowieka nikczemnego”

ALEXANDER VON HUMBOLDT

Kamień Złotego Wina

Wysoczyzna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyznę Elbląską od A do Z!”, który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej.

ZBIGNIEW ZAGRODZKI
Park Krajobrazowy
Wysoczyzny Elbląskiej
Autor w latach 1995-2001 wytypował i opisał 630 drzew i gązów (w tym ponad 550 na Wysoczyźnie Elbląskiej), które na tej podstawie zostały uznane za pomniki przyrody.

A już w kolejnej części cyklu R jak rezerwat.

Dotychczas w ramach cyklu ukazały się następujące artykuły:
A JAK ABEGG
B JAK BIELIK
C JAK CESARZ
D JAK DZIĘCIOŁ
E JAK ELBLĄSKIE TOWARZYSTWO STAROŻYTNOSCI
F JAK FLORA WIOSENNA
G JAK GĄZY NARZUTOWE
H JAK HOGGO
I JAK IRYS
J JAK JELEŃ SIKA
K JAK KRUSZCZYKI
L JAK LEPIEŻNIK
Ł JAK ŁĘCZE
M JAK MIODUNKA
N JAK NATURA 2000
O JAK ORZESZNICA

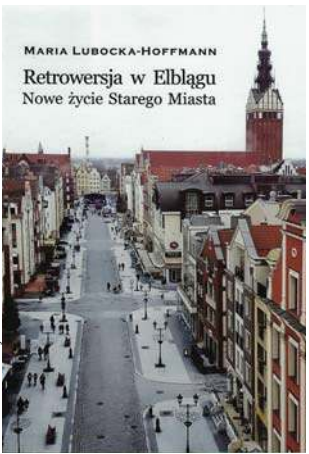
Wszystkie powyższe teksty są dostępne na www.dziennikelblaski.pl

Wysoczyznę Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów, chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyzny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

RETROWERSJA – CZYLI JAK ODBUDOWANO STARÓWKĘ W ELBLĄGU

Pomysłów na odbudowanie Starego Miasta w Elblągu było wiele. Jednak rozwiązanie, które zaproponowała wojewódzka konserwator zabytków Maria Lubocka-Hoffman, było na skalę Polski innowacyjne. Mowa o retrowersji, czyli budowie kamienic w zgodzie z dawnym układem ulic, tak by oddać klimat pierwotnego.

Retrowersja w Elblągu. Nowe życie Starego Miasta” to obszerna praca naukowa, która stanowi znakomite źródło informacji na temat unikalnej koncepcji odbudowy i rewitalizacji historycznego Starego Miasta w Elblągu. Autorka przybliży nam proces odbudowy, który stanowił alternatywę dla popularnych działań modernistycznych czy rekonstrukcyjnych.

Koncepcja retrowersji, stworzona w latach 80. XX wieku przez Marię Lubocką-Hoffmann, przyniosła Elblągowi unikalny sposób na przywrócenie dawnej

Książka autorstwa Marii Lubockiej-Hoffmann dotycząca doktryny konserwatorskiej – stworzonej przez autorkę publikacji – jaką jest tytułowa retrowersja

świeżości Starego Miasta. Autorka opisuje, na czym polegała ta nowatorska metoda – mianowicie na budowie kamienic na bazie historycznych fundamentów z zachowaniem autentycznej siatki ulic oraz skali kwartałów. To nie była dokładna kopia dawnych budynków, lecz twórcza wariacja na temat ich pierwotnego. Dzięki tej koncepcji Elbląg uniknął losu innych miast, które po wojnie decydowały się na budowę bloków z wielkiej płyty, tak jak chociażby w Kolobrzegu czy Malborku.

Książka nie tylko prezentuje samą ideę retrowersji, ale także przedstawia wyzwania, jakie towarzyszyły jej wdrażaniu. Autorka omawia proces tworzenia koncepcji oraz opisuje interdyscyplinarne badania naukowe, które pomogły w jej realizacji. Wskazuje również na istotę zachowania ducha

historycznego miasta poprzez odtworzenie tkanki urbanistycznej i architektonicznej.

W tekście Maria Lubocka-Hoffmann poświęca uwagę nie tylko samej koncepcji retrowersji, ale także kontekstowi, w jakim się ona pojawiła. Opisuje, jakie było ówczesne podejście

do rekonstrukcji miast, co podkreśla innowacyjność retrowersji – wiele miast odbudowywano bowiem w modernistycznym stylu. Autorka zaznacza, że retrowersja nie ogranicza się jedynie do odbudowy budynków, ale jest kompleksowym podejściem do zachowania dziedzictwa miasta.

Książka „Retrowersja w Elblągu. Nowe życie Starego Miasta” stanowi swoistą encyklopedię odbudowy Starego Miasta w Elblągu. Autorka systematyzuje wiedzę na temat tego procesu, biorąc pod uwagę nie tylko architektoniczne aspekty, ale także historyczne i interdyscyplinarne badania. Przy-

bliża czytelnikowi historię miasta, jego założenie oraz kluczowe etapy odbudowy, umożliwiając lepsze zrozumienie kontekstu i znaczenia retrowersji dla Elbląga.

Warto podkreślić, że książka skupia się nie tylko na sukcesach, lecz również na problemach i wyzwaniach towarzyszących procesowi odbudowy. Autorka analizuje nową zabudowę, która powstaje na Starym Mieście, i zwraca uwagę na przypadki, które nie do końca oddają ducha historycznego miasta, takie jak kamienice tuż przy Ratuszu Staromiejskim czy te znajdujące się na ul. Studziennej i Bednarskiej.

„Retrowersja w Elblągu. Nowe życie Starego Miasta” to obszerna i rzetelna praca naukowa, która ukazuje zarówno samą koncepcję retrowersji, jak i jej oddziaływanie na odbudowę miasta oraz zachowanie jego dziedzictwa. Książka ta stanowi cenne źródło informacji dla wszystkich zainteresowanych architekturą, historią Starego Miasta w Elblągu oraz procesami rewitalizacji urbanistycznej. **AGATA TUPAJ**

CO: NOMADE BIENAL**POLAND 2023****– „BESTIA W OGNIU”****GDZIE: CENTRUM****SZTUKI GALERIA EL****KIEDY: 8 WRZEŚNIA**

Wspólnie z Fundacją

Art Forma zapraszamy serdecznie 8 września na międzynarodową wystawę sztuki współczesnej. NOmade Bialal Poland 2023 – „Bestia w ogniu”, to międzynarodowa wystawa sztuki współczesnej, podczas której artyści i artystki stworzą swoje dzieła, wychodząc poza mury galerii sztuki. Zaproszeni do projektu to wybitni i doświadczeni artyści oraz kuratorzy z Ameryki Południowej, Europy i Azji realizujący swoje dzieła in-situ, w odniesieniu do aktualnych i znaczących problemów otaczających rzeczywistości. Taki dobór twórców daje szerokie spektrum możliwości innego, acz świeżego i kulturowo odmiennego spojrzenia na sztukę współczesną, prezentowaną w przestrzeniach ogólnodostępnych. W ramach wystawy powstaną instalacje interaktywne, performance'y i inne dzieła dostępne szerokiej rzeszy odbiorców, zarówno w średniowiecznych murach Galerii EL, jej dziedzińcu, jak i w przestrzeni publicznej. Jest to pierwsza europejska odsłona działań artystycznych podjętych przez Arkadiusza Sylwestrowicza i Tomasza Matuszaka w Chile i Ekwadorze w 2018 roku, we współpracy z kuratorami Hernanem Pacurucu i Victorem Hugo Bravo – twórcami Biennale NOmade. Działania miały charakter pracy konfrontacyjnej artystów południowoamerykańskich z artystami z całego świata, w odniesieniu do aktualnych problemów w sztuce. Głównym zadaniem projektu NOmade Bialal Poland 2023 –

„Bestia w ogniu” jest propagowanie sztuki współczesnej, nie zawsze łatwej w odbiorze. Zadanie zakłada interdyscyplinarne działania, performance'y, stworzenie obiektów, rzeźb i instalacji, podczas których będzie można zobaczyć „na własne oczy” cały proces twórczy, jednocześnie w nim uczestnicząc. Artyści również będą angażować społeczność lokalną i osoby niebiorące dotychczas udziału w życiu kulturalnym.

– Wernisaż wystawy: 8 września 2023 r., godz. 18:00
– Wystawa potrwa do: 19 listopada 2023
– Kuratorzy: Victor Hugo Bravo (Chile), Hernán Pacurucu C (Ecuador), Arkadiusz Sylwestrowicz (Poland), Maciej Olewniczak (Galeria EL, Poland),
– Kuratorzy sztuki video: Santiago Rueda (Colombia), Francis Naranjo (Gran Canaria, Spain), Monjur Ahmed (Bangladesh)
– Organizatorzy: Fundacja Art Forma, Centrum Sztuki Galeria EL

CO: FANTASTYKA ŚWIATY**STYKA: SPOTKANIE****Z RADKIEM RAKIEM****GDZIE: BIBLIOTEKA****ELBLĄSKA****KIEDY: 8 WRZEŚNIA**

W piątek, 8 września, o godz. 18:00 zapraszamy do sali

„U św. Ducha” na spotkanie z Radkiem Rakiem, autorem o niezwyklej wyobraźni, laureatem Nagrody Literackiej „Nike” za książkę „Baśń o węzowym sercu”, którego najnowsza książka pt. „Agl” zdobyła serca czytelników w różnym wieku. To na pewno będzie wyjątkowe spotkanie. Wstęp wolny. Rozmowę z autorem poprowadzi Aleksandra Buła. Radosław Rak – polski twórca fantastyki oraz lekarz weterynarii. Za książkę „Baśń o węzowym sercu albo wtóre słowo o Jakobie Szeli” (osnutej na kanwie losów Jakuba Szeli, przywódcy rabacji galicyjskiej) został laureatem Nagrody Literackiej „Nike”, Nagrody im. Janusza A. Zajdla, Nagrody Literackiej im. Jerzego Żuławskiego, Nagrody „Nowej Fantastyki” w kategorii Polska Książka Roku, Nagrody Achievement Award w kategorii Best Written Work of Fiction Europejskiego Stowarzyszenia Science Fiction i innych. Jest też autorem książek „Kocham cię, Lilith”, „Puste niebo”.

„Agl. Alef” to pierwsza część zaplanowanej trylogii.

O książce „Agl. Alef” ze strony wydawnictwa Powergraph:

„Agl” to brawurowa historia przygodowa, ale też wnikliwa i wzruszająca powieść psychologiczna o dojrzewaniu i przemianie, o miłości i odkrywaniu swej cielesności, o zawiedzionych przyjaźniach, wykluczeniu i samotności, o odnajdywaniu siebie i stawianiu się człowiekiem w pełni znaczenia tego słowa. Sofia Kluk jest osobą upartą, wygadana i konsekwentnie dążącą do

celu. Mieszka na uniwersytecie w mieście, w którym panują dziewiętnastowieczne porządki społeczne, sklepy bławatne z ulicy Krokodyli spotykają się z mrocznym Urzędem Bezpieczeństwa i tajemniczym Carem, a zawodowi zabójcy cieszą się szacunkiem i zaufaniem. Świat bohaterów podbija rozbuchana wizja przyrody, a koncepcja owadziego przeobrażenia, którą niesie Agla, ma w powieści niebagatelne znaczenie. Radek Rak pisze sugestywnymi obrazami, działającymi na wyobraźnię. Tajemnicami i mrokiem, intertekstualnością i zmysłowością swojej literatury, wdziękiem Sofji i jej bezkompromisową cielesnością, dowcipem języka i okrucieństwem świata „Agli” autor uwodzi czytelnika w zupełnie nowej literackiej zabawie. Rak kreuje oryginalną i hipnotyzującą rzeczywistość, w której ostry niczym fotografia realizm sąsiaduje z okrutną baśnią. To powieść, od której nie sposób się oderwać – odważna, smakowita, seksowna i niepodobna do żadnej innej książki. Spotkanie odbywa się w ramach projektu „Rusz książką! Kampania promująca czytelnictwo” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

CO: BUDUJEMY**KARMNIKI. WARSZTATY****DLA DZIECI I RODZICÓW****GDZIE: PARK****KRAJOBRAZOWY****WYSOCZYNY****ELBLĄSKIEJ****KIEDY: 9 WRZEŚNIA, GODZ. 10-13**

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zaprasza dzieci wraz z opiekunami na warsztaty z budowy karmników. Warsztaty poprzedzi spacer po Parku Kajki oraz prezentacja na temat dokarmiania ptaków. Warsztaty odbędą się w trzech terminach: 9, 16 i 23 września. Obowiązują zapisy a udział jest bezpłatny. Zapraszamy!

Spotkania poprowadzą pracownicy Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej, którzy opowiedzą wszystkim chętnym jak mądrze dokarmiać ptaki. Efektem warsztatów będą karmniki, które najmłodszy wykonają samodzielnie i które zabiorą ze sobą (zapewniamy wszystkie materiały). Warsztat będzie doskonałą okazją, żeby spędzić twórczo czas i porozmawiać o przyrodzie. Warsztaty odbędą się w trzech terminach 9, 16 i 23 września 2023 r. (soboty). Szczegółowe informacje uczestnicy otrzymają w wiadomości e-mail potwierdzającej udział.

Ilość miejsc ograniczona, obowiązują zapisy.

Inicjatywa sfinansowana ze środków Funduszu Grantowego Stowarzyszenia ESWIP w ramach programu EKO-INICJATYWY. KIEDY: 9, 16 i 23 września 2023 r.

ZAPISY: pkwe.wydarzenia@warmia.mazury.pl

CO: KAMPANIA SPOŁECZNA TERAPIA TO NIE WSTYD,**EDYCJA IV****GDZIE: SZPITAL MIEJSKI ŚW. JANA PAWŁA II W ELBLĄGU****KIEDY: 9 WRZEŚNIA, GODZ. 10**

10 września przypada Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom, z tej okazji fundacja Terapia to NIE WSTYD organizuje IV Kampanię Społeczną, która w tym roku przebiega pod hasłem Stop samobójstwom! Życie ma Sens! Chcemy wspierać profilaktykę zdrowia psychicznego oraz realnie zmniejszać statystyki w zakresie liczby popełnianych samobójstw. We wrześniu będziemy na ulicach 20 miast, wraz z Centrami Zdrowia Psychicznego oraz zaprzyjaźnionymi gabinetami, udzielać bezpłatnego wsparcia psychicznego w Terapiabusach oraz namiotach. W Elblągu wydarzenie odbędzie się w sobotę, 9 września przy ulicy Jana Amosa Komeńskiego 35, na terenie przyległym do Szpitala Miejskiego im. św. Jana Pawła II. Bądźcie z nami!

CO: KOSMICZNA BIBLIOTEKA: PIKNIK NAUKOWY
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIKA BULAJ
KIEDY: 9 WRZEŚNIA

W sobotę, 9 września, w godz. 11:00-15:00 zapraszamy na dziedziniec biblioteczny, gdzie odbędzie się piknik naukowy rozbudzający dziecięcą ciekawość świata i rozwijający zainteresowania naukami ścisłymi. To kolejne wydarzenie w ramach „Kosmicznej biblioteki”, w związku z obchodami 550. urodzin Mikołaja Kopernika, patrona roku 2023.

Program:

11:00-15:00 Planszówkowe rozgrywki dla osób w każdym wieku (gry o tematyce naukowej: kosmiczne, matematyczne, ekonomiczne, przyrodnicze, logiczne i inne).

12:00-15:00 Czary Mary Eksperymenty: upowszechnianie nauki poprzez zabawę

Odbędą się pokazy naukowe popularyzujące zagadnienia z zakresu chemii i fizyki, które na pewno zrobią wrażenie na młodych i tych całkiem starszych widzach. Poprowadzą je doświadczeni instruktorzy, a dzieci będą mogły wcielić się w rolę młodych naukowców i wziąć udział w doświadczeniach. Więcej informacji: Biblioteka Młodego Czytelnika „Bulaj”, ul. Zamkowa 1, tel. (55) 625 60 23

Współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

CO: „MIKOŁAJ KOPERNIK...**I REWOLUCJA****WSZECHŚWIATA”****– WERNISAŻ WYSTAWY****GDZIE: MUZEUM****ARCHEOLOGICZNO-****-HISTORYCZNE****W ELBLĄGU****KIEDY: 9 WRZEŚNIA**

W najbliższą sobotę

9. września w Muzeum

Archeologiczno-Historycz-

nym w Elblągu odbędzie się

czwarta edycja projektu

„Refleksy”. Z tej okazji do na-

szego miasta przyjadą uznani

artyści – graficy z Polski i zagranicy, aby wspólnie prezentować swoje prace, dyskutować, ale także dzielić się swoją wiedzą, prowadząc wykłady i warsztaty dla mieszkańców. To niezwykła okazja, aby nie tylko zapoznać się z twórczością znakomitych przedstawicieli współczesnej grafiki artystycznej, ale również zgłębić techniki

warsztatowe i zrozumieć kulisy jej powstawania.

Najnowsza edycja projektu „Refleksy” odbywa się pod hasłem:

„Mikołaj Kopernik... i rewolucja wszechświata”, nawiązując do

obchodów roku kopernikowskiego. Artyści w swych pracach

odnoszą się do osiągnięć wybitnego astronoma przez pryzmat

rewolucyjności jego myśli, tego jak nagle zmieniać się może

nasze postrzeganie rzeczywistości, jaki potencjał kryje się

w spojrzeniu z innej perspektywy. Za sprawą jednej wywrot-

wej myśli sprzed kilku wieków całe uniwersum zmieniło swe

oblicze! Warto zatem patrzeć uważnie i niekonwencjonalnie,

szukać innej optyki – pod widzialną powierzchnią rzeczy kryć

się może nieskończenie wiele możliwości.

Oprócz wernisażu wystawy przygotowano również szereg

innych atrakcji. Do Elbląga przyjadą goście z niemieckiego Mu-

zeum Grafiki Fundacji Schreiner Bad Steben – instytucji której

motto brzmi: „Sztuka może budować mosty – między ludźmi,

ale także między krajami”. Opowiedzą o swojej działalności,

która rozpoczęła się jeszcze w czasach zimnej wojny i za po-

mocą sztuki miała wiązać społeczeństwa z obu stron żelaznej

kurtyny. Spotkanie będzie również okazją do zapoznania się

z niezwykle kolekcją, którą udało się im się stworzyć – ponad

5000 dzieł z 25 krajów.

Dopełnieniem całości wydarzenia będą warsztaty sitodruku

proceedzone przez wykładowcę Akademii Sztuk Pięknych

w Gdańsku, Jakuba Zajęca. Będzie to świetna szansa,

aby nie tylko poznać tajniki tej metody graficznej, ale również

stworzyć swój własny, unikatowy przedmiot! Zachęcamy

do uczestnictwa i przynoszenia swoich koszulek, bądź bluz,

na które będzie można nanieść metodą sitodruku jedną

z dwóch grafik, które specjalnie na tę okazję zostały

przygotowane przez artystę.

Harmonogram wydarzenia:
Godz. 11.00: Prezentacja kolekcji Muzeum Grafiki Fundacji Schreiner Bad Steben (Grafikmuseum Stiftung Schreiner Bad Steben) – wykład z prezentacją multimedialną
Godz. 13.00: Warsztaty Sitodruku z wykładowcą ASP Jakubem Zającem – możliwość stworzenia nadruku na przyniesionej koszulce/bluzie
Godz. 17.00: Wernisaż wystawy „MIKOŁAJ KOPERNIK... i rewolucja wszechświata”

CO: SPACER PO KADYNACH. OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH GDZIE: DĄB BAŻYŃSKIEGO W KADYNACH KIEDY: 9 WRZEŚNIA

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zaprasza 9 września 2023 r. (sobota) na spacer po Kadynach – jednej z najbardziej urokliwych

miejsowości Wysoczyzny Elbląskiej. Zbiórka o godz. 11.00 przy Dębie Bażyńskiego. Udział w spacerze jest bezpłatny. Kadyny to dawna letnia rezydencja cesarza Wilhelma II. Urzeka spokojem, ciszą i zabytkową zabudową. Zapraszamy do odkrycia tej miejscowości razem z pracownikami Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. Spacer potrwa około 3 godzin, rozpoczynamy przy Dębie Bażyńskiego – jednym z najgrubszych dębów szypułkowych w Polsce. Spotkanie będzie niepowtarzalną okazją do poznania historii wsi oraz jej zabytków. Wydarzenie odbywa się w ramach Ogólnopolskiego Dnia Parków Krajobrazowych a udział w nim jest bezpłatny. Data i godzina: 9 września 2023 r. godz. 11.00 Miejsce zbiórki: Dąb Bażyńskiego Partner wydarzenia: Kadyny Folwark Hotel & Spa

CO: URODZINY OLKA DOBY GDZIE: PRYZSTAŃ GRUPA WODNA ELBLĄG KIEDY: 9 WRZEŚNIA
Zapraszamy w sobotę, 9 września, o godz. 18.00 na Przysań w serca Elbląga, gdzie świętować będziemy urodziny Olka Doby. Po raz drugi

zorganizujemy na przystani spotkanie, podczas którego będziemy wspominać znanego podróżnika, kajakarza, który zmarł dwa lata temu podczas wyprawy na Kilimandżaro. Atrakcje urodzinowe: Uczestnikom imprezy urodzinowej (godz. 18.00 - 20.00) oddamy do dyspozycji kajaki (bezpłatnie). Będzie oczywiście tort - w tym roku przygotuje go wspaniała Restauracja Nova w Pastęku. Będziemy podawać go z pływającej po rzece specjalnej platformy. Każdy będzie mógł się poczęstować po podpinięciu do niej kajakiem. Na pomoście w czasie imprezy powstanie wielkoformatowa praca techniką graffiti o tematyce związanej z Olkiem, wodą i kajakami. Szef Grupy Wodnej, Marcin Trudnowski, będzie czytał opowieści z podróży Olka Doby i prezentował audio wywiady z nim.

DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

PRACA w gospodarstwie rolnym, 694-194-504

PRACOWNIK fizyczny Dorotowo, 503-103-703

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

inne

JAŁÓWKI wysokocielne, 506-999-493.

DZIENNIK ELBLĄSKI

reklama **055 236-18-02**

CO: MISTRZOSTWA POLSKI OLDTIMERÓW

GDZIE: AEROKLUB ELBLĄSKI

KIEDY: 9-10 WRZEŚNIA

W dniach 9-10 września na płycie lotniska Aeroklubu Elbląskiego odbędą się III Mistrzostwa Polski Modeli Oldtimer. Planowane rozpoczęcie imprezy w sobotę o godz. 9. Początek startów w poszczególnych klasach planowany jest, w zależności od warunków atmosferycznych, na godzinę 11 zarówno w sobotę, jak i niedzielę. Zawody będą rozgrywane w czterech klasach oraz dodatkowo o „Puchar Wicherka”.

REKLAMA

przetarg

Burmistrz Miasta i Gminy Frombork

na podstawie art. 37 ust. 1 i art. 38 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r., w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r., poz. 2213, z późn. zm.)

o g ł a s z a

drugi przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta i Gminy Frombork

oznaczonej według ewidencji gruntów jako działka nr 8/7, obręb 6 miasta Frombork, o powierzchni 0,1033 ha, przy ul. Dworcowej we Fromborku, wraz z posadowionym na niej budynkiem byłego dworca o powierzchni użytkowej 379,00 m², i wiatą peronową, o funkcji określonej w kartotece budynkowej jako „inne niemieszkalne”, dla której w Sądzie Rejonowym w Braniewie Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta o numerze EL1B/00038268/1, na cele związane z transportem kolejowym.

W ewidencji gruntów wyżej wymieniona działka to tereny zabudowane inne. Cena wywoławcza: 508 800,00 złotych netto (słownie: pięćset osiem tysięcy osiemset złotych netto). Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie na rzecz Miasta i Gminy we Fromborku, w terminie do dnia 3 listopada 2023 roku, wymaganego wadium w kwocie 100 000,00 zł (słownie: sto tysięcy złotych), na konto w Braniewsko-Pasłęckim Banku Spółdzielczym Filii we Fromborku, nr 59 8313 0009 0060 0170 2000 0040 lub w kasie Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach, opisanych jako „Oferta zakupu działki nr 8/7, obręb 6 Frombork”, w terminie do dnia 6 listopada 2023 roku.

Otwarcie ofert odbędzie się w dniu 10 listopada 2023 roku o godz. 9.00 w sali posiedzeń Urzędu Miasta i Gminy Frombork przy ulicy Młynarskiej 5a.

Część niejawną przetargu odbędzie się w dniu 10 listopada 2023 roku o godz. 11.00. Szczegółowe informacje na temat konkursu można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy we Fromborku, w pokoju nr 11, telefon 055 244 0671, lub na stronie internetowej frombork.bip.net.pl.

Burmistrz Miasta i Gminy Frombork zastrzega sobie prawo odwołania przetargu.

WÓJT GMINY LELKOWO

informuje, że w siedzibie Urzędu Gminy Lelkowo, Lelkowo 21, 14-521 Lelkowo, oraz na stronie www.bip.uglelkowo.pl na okres 21 dni zostało zamieszczone zarządzenie nr 49/2023 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

16323sezz-a-M

przetarg

BURMISTRZ MIASTA BRANIEWA

ogłasza drugi przetarg ustny ograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 o powierzchni 33,87 m², położonego w Braniewie, przy **ul. Zielonej 32** w obrębie **nr 7**, wraz z udziałem **15/100** części w działce nr 12/7 o powierzchni **0,0523 ha**, mającej urządzoną w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Braniewie księgę wieczystą **nr EL1B/00015925/8**.

Cena wywoławcza 71 100,00 zł, wadium 10 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu **13.10.2023 r. o godz. 8.00** w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Braniewa, ul. Kościuszki 111 (pokój nr 25). Nieruchomość objęta przetargiem była przedmiotem pierwszego ustnego przetargu nieograniczonego przeprowadzonego w dniu 01.08.2023 r., który zakończył się wynikiem negatywnym. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie wadium najpóźniej do dnia **09.10.2023 r.** na rachunek bankowy Urzędu Miasta Braniewa prowadzony w Braniewsko-Pasłęckim Banku Spółdzielczym Oddziale w Braniewie, nr 69 8313 0009 0036 9006 2000 0040, oraz złożenie wymaganych dokumentów do dnia 11.10.2023 r. do godz. 12.00. Przetarg jest ograniczony do właściciela lokalu nr 3 położonego w budynku przy ul. Zielonej 32 z uwagi na jego położenie i funkcjonalność. Budynek ujęty jest w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Braniewa pod numerem 749.

Szczegółowe informacje o przetargu: pokój nr 26, tel. 55 644 01 10.

Ogłoszenie podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicach informacyjnych Urzędu Miasta Braniewa oraz opublikowanie na stronach: <http://bip.braniewo.pl/artykuly/120/nieruchomosci-do-sprzedazy>, <http://www.braniewo.pl/dla-mieszkancow/nieruchomosci-na-sprzedaz> oraz www.otoprzetargi.pl.

16423sezz-a -P

16523sezz-a-M

PIĄTEK-CZWARTEK 08-14.09.2023 | DZIENNIKELBASKI.PL | ROZRYWKA | 20

POZIOMO: 13) halucynacja, przywidzenie; 14) wydzielony obszar morza; 16) stawia dobro innych nad swoje; 17) lemuria czarna inaczej; 18) stare, wysłużone buty; 19) teoria moralności; 20) sztandar, bandera; 21) angielskie imię męskie; 22) po bretońsku; 24) do transportu rannych; 25) barrakuda europejska; 30) powaga stanu, dostojństwo; 33) spis alfabetyczny, wykaz; 36) filar częściowo wtopiony w ścianę; 38) pracownik kopalni; 39) autor "Lokomotywy"; 40) niejeden w mieszkaniu; 41) Robert Biedron był tam prezydentem; 42) jednoosobowe sanki wyscigowe; 44) jedno z większych miast Irlandii; 46) ze stolicą w Islamabadzie; 48) matka Harolda I Zaječzej Stopy; 52) ze

spławikiem i haczykiem; 55) finansuje nagrody; 58) Garcia, słynny hiszpański poeta; 59) udzielany stałemu klientowi; 60) lodowe szpikulce; 61) dama lub walet; 62) Walia dla walińczyka; 64) potocznie nazywany kielonkiem; 65) czeska ciężarówka; 66) ze stolica Basse-Terre.

PIENOWO: 1) odgłos falującego morza; 2) rzadki minerał, kalcit; 3) izraelska waluta; 4) powstanie palestyńskie przeciw Izraelowi; 5) odgrywany w Krakowie; 6) rodzaj fartucha; 7) wyspy z Haiti i Dominikaną; 8) w ręku operatora filmowego; 9) odbywają próbny okres w pracy; 10) rumuńskie góry z Omu; 11) drobne szkodniki roślin; 12) aromatyczna używka; 15) utwory poetyckie; 22)

miasto w tureckiej części Cypru; 23) doskonale zna się na oceanach; 26) Anders Fogh, były sekretarz NATO; 27) biały mieszkaniec RPA; 28) skraj, brzeg, kant; 29) wyrosną na ogiery; 31) słowa piosenki; 32) metal Ti; 34) kraj na Półwyspie Arabskim; 35) taniec brazylijski; 36) czasem różnie w nosie; 37) niewielki zagajnik; 43) wiara w nadprzyrodzone siły i magię; 45) Denis, twórca Kubusia Fatalisty; 47) sąsiad Niemca; 49) letni miesiąc; 50) starożytna nazwa Hiszpanii; 51) robot w łaźience; 52) wolne miejsca pracy; 53) najwyższa góra Armenii; 54) kombinerki; 56) odmiana jakiegoś koloru; 57) uczy się sam; 60) japońska wódka; 63) mózgu lub słoneczny.

2							7	
		6	3		2			5
4	1			7		6		
6	7		9		3			
	9						4	8
		8	2			9		6
9	6	1				3		
		7				2		1
8			6	1	4			7

KOMPLET PUNKTÓW ZOSTAŁ W ELBLĄGU

2 LIGA PIŁKI NOŻNEJ\\\\ Po raz czwarty w tym sezonie Olimpia Elbląg zagrała przed własną publicznością. Podejmowała GKS Jastrzębie i wygrała 2:1. Drużyna gości kończyła mecz w dziewiątkę. Z Pogonią Siedlce elblążanie zagrają 20 września.

• **Olimpia Elbląg — GKS Jastrzębie 2:1 (1:1)**
1:0 — Kozera (21), 1:1 — Guilherme (41), 2:1 — Yatsenko (57)
czerwone kartki:
Boruń (80 za faul taktyczny, Guilherme 89, za 2 żółte kartki - obaj GKS)

OLIMPIA: Witan — Sarnowski, Szczudliński, Kuczałek, Jakubczyk, Famulak, (78 Filipczyk), Spychała, Senkevich (83 Jóźwicki), Kardyś(46 Yatsenko), Stefaniak, Kozera (76 Żak).

Elblążanie przystąpili do meczu bez kontuzjowanych kilku podstawowych zawodników. Nadal zawody ztrybun musieli oglądać: Danilczyk, Gabrych, Sangowski oraz Mruk. Po ostatnich dwóch porażkach zarządu gospodarze koniecznie chcieli wygrać ten pojedynek, choć nie byli pewni swego, bo z tym zespołem przegrali już trzykrotnie z rzędu na swoim boisku.

Podopieczni trenera Przemysława Gomułki rozpoczęli spotkanie z dużym rozmachem. Już w 2 min po dośrodkowaniu Macieja Famulaka strzelał głową

Dominik Kozera, ale piłka przeleciała nad bramką. W rewanżu w 10 min uderzył Szymon Kiezbak, jednak zbyt lekko i futbolówka wpadła do „koszyeczka” Andrzeja Witanowi.

Przez pierwszy kwadrans sporo było walki, ale więcej przy piłce byli „olimpijczycy”. W 21 min na stadionie zapanała wielka radość wśród kibiców. Podanie Famulaka sfinalizował Damian Kozera, który na wysokości 12 metra, sprzed pola karnego, uderzył po długim rogu w górny róg bramki strzeżonej przez

Grzegorza Drazika i ten za chwilę musiał wyciągać piłkę z siatki. Niezrażeni takim obrotem sprawy jastrzębianie zaczęli mocniej naciskać na defensywę elbląską. Zespół trenera Piotra Dziewickiego zaczął gonić wynik i uzyskał optyczną przewagę. Na bramkę Witana strzelali: Kiezbak, Sebastian Rogala Guilherme (były zawodnik Olimpii), ale Witan zawsze był na miejscu i dzięki jego dobrym interwencjom Olimpia zachowywała czyste konto.

Jednak tuż przed przerwą zespół z Górnego Śląska

Olimpia po trudnym meczu pokonała GKS Jastrzębie 2:1

doprowadził do remisu. W zamieszaniu podbramkowym z bliska piłkę do siatki skierował Brazylijczyk Guilherme i na tablicy wyników pokazał się rezultat 1:1.

Po przerwie gra zaczęła się pod dyktando przyjezdnych. Zyskali oni optyczną przewagę, ale to elblążanie zdobyli gola. W 54 min Kozera, zagrał w boczną strefę boiska do Łukasza Sarnowskiego, ten będąc na pełnym biegu, dośrodkował tuż przy chorągiewce w pole karne do Aleksandra Yatsenki, który za chwilę wpadł w objęcia kolegów.

Mimo utraty gola goście nadal atakowali i byli blisko remisu, ale byli nieskuteczni. Z kolei gospodarze czekali na wyprowadzenie kontry. W 80 min po jednej z takich akcji piłka prostopadłe trafiła do Kacpra Filipczyka i ten wychodząc na czystą pozycję, został nieprzepisowo zatrzymany przez Bartosza Borunia, który zobaczył czerwony kartonik. Kilka min później taki sam kartonik ujrzał Guilherme, ale ten za 2 żółte kartki.

Jastrzębianie pomimo doliczonych pięciu minut walczyli do końca meczu o poprawienie rezultatu,

ale tym razem żółto-biało-niebiescy grali czujnie i w ten sposób trzy punkty zostały w Elblągu.

Kolejne spotkanie Olimpia miała rozegrać u siebie w sobotę z Pogonią Siedlce, ale zostało ono przełożone z powodu powołania zawodnika Pogoni do reprezentacji Polski młodzieżowej. Z takiego też powodu nie dojdzie do skutku mecz Zagłębie II Lubin — Kotwica Kołobrzeg. Oba te mecze rozegrane zostaną w środę 20 września.

W pozostałych pojedynkach 8 kolejki, która odbędzie się na raty, zagrają, piątek:

GKS Jastrzębie — Lech II Poznań (godz. 17), Chojniczanka Chojnice — Skra Częstochowa (19.30), Radunia Stężyca — Olimpia Grudziądz (15.45), niedziela: ŁKS II Łódź — Sandecja Nowy Sącz (14), Stal Stalowa Wola — Hutnik (16.15), poniedziałek: Stomil Olsztyn — KKS Kalisz (18.30), Wisła Puławy — Polonia Bytom (20.30).

Wyniki 7. kolejki spotkań:

Olimpia Grudziądz — Skra Częstochowa 0:0
Sandecja Nowy Sącz — Wisła Puławy 1:2 (1:0)

Polonia Bytom — Pogoń Siedlce 1:1 (0:0)
KKS Kalisz — Stal Stalowa Wola 1:0 (0:0)
Lech II Poznań — Zagłębie II Lubin 2:1 (1:0)
Hutnik Kraków — ŁKS II Łódź 4:1 (3:0)
Stomil Olsztyn — Chojniczanka Chojnice 2:1 (2:0)
Kotwica Kołobrzeg — Radunia Stężyca 1:1 (0:1)

PO 7 KOLEJKACH:

1. Zagłębie II	14	11:6
2. KKS	13	7:5
3. ŁKS II	13	13:10
4. Radunia	13	7:4
5. Wisła	13	9:6
6. Hutnik	12	11:5

7. Olimpia G.	11	8:6
8. Skra	11	5:6
9. Pogoń	10	8:5
10. Stomil	10	7:7
11. Olimpia E	10	8:9
12. Kotwica	8	10:7
13. GKS J.	8	8:9
14. Lech II	8	8:12
15. Stal	5	6:10

16. Chojnice	5	8:13
17. Polonia	5	5:11
18. Sandecja	2	4:12

JERZY KUCZYŃSKI

Więcej zdjęć z meczu na www.dziennikelblaski.pl

REZERWY OLIMPII ELBLĄG NADAL W CZOŁÓWCE

FORBET IV LIGA PIŁKI NOŻNEJ\\\\ Rezerwy Olimpii po zwycięstwie nad Mazurem Etka nadal znajdują się na 3. pozycji w tabeli, którą otwierają Żnicz Biała Piska i DKS Dobre Miasto.

Olimpia II Elbląg — Mazur Etka 1:0 (0:0)
1:0 — Bartoś (49)
czerwona kartka:
M. Kisiel (59 Mazur)

OLIMPIA II: Łęgowski — Bartoś (90 Szopiński), Jóźwicki, Sznajder (65 Strózewski, 84 Rychter), Kardyś (46 Leszczyński), Filipczyk, Łabecki, Kazimierowski (81 Dettlaff), Wierzba, Kasprzykowski, Ruciński (46 Czaplinski)

Zdecydowanie lepszym składzie niż w ostatnim meczu przeciwko Granicy Kętrzyń (0:2) zagrał tym razem zespół rezerw Olimpii. Z szerokiej kadry drugoligowca przeciwko Mazurowi zagraли: Łukasz Łęgowski, Kamil Bartoś,

Kacper Jóźwicki, Krystian Kordyś, Kacper Filipczyk, Konrad Łabecki oraz Dawid Wierzba.

Trener Karol Przybyła, mając tak liczne grono doświadczonych piłkarzy, przed meczem mógł być spokojny o zwycięstwo. Oczywiście komplet punktów pozostał w Elblągu, ale ta wygrana została dosłownie „wyszarpana”.

Od początku meczu zdecydowaną przewagę posiadali elblążanie, którzy beniaminka zepchnęli do głębokiej defensywy. Ich ataki sunęły jeden za drugim, ale Mazur umiejętnie się bronił.

Pierwszoplanową postacią w zespole przyjezdnych był bramkarz Smoliński, który bronił z dużym spokojem

i wyczuciem. Miał też sporo szczęścia, gdyż piłka po strzałach w 25 min Pawła Kazimierowskiego i w 43 min Michała Rucińskiego dwukrotnie trafiała w słupki.

Po przerwie zespół Olimpii robił wszystko, by objąć prowadzenie. W 49 min wkońcu dopiął swego. Kamil Bartoś po indywidualnej akcji, wpi-

sał się na listę strzelców i jak się później okazało, była to jedyna bramka meczu.

Goście kończyli mecz w dziesiątkę, gdyż w 59 min gry czerwony kartonik zobaczył Maciej Kisiel.

Pozostałe wyniki:

• Polonia Lidzbark Warmiński — Stomil II Olsztyn 3:1 (1:1)

Bogdański (16), Sokołowski (33 karny) — Gurow (66)
• DKS Dobre Miasto — Polonia Iłowo 3:1 (0:0)
Hioki (70), Radzki (72), Chojnowski (83)
— Letkiman (89)
• Motor Lubawa — Tęcza Biskupiec 0:1 (0:0)
— Banul (57)
• Jeziorak Iława — Granica Kętrzyń 1:2 (0:0)
Kresin (74) — Strzelec (54), Zapotowski (61)
• Rominta Gołdap — Constract Lubawa 4:2 (1:2)
Mościński (19), Paszkowski (62), Słowiński (90, Wrotniak (94) — Krużewski (11), Banach (23)
• Żnicz Biała Piska — Olimpia Olsztynek 3:0 (1:0)
Pietkiewicz (31),

Krzyż (61), Giełżaj (78)
• Mragowia Mragowo — Mamry Giżycko 3:0 (2:0)
Rybkievicz (28, 35, 62)

PO 5 KOLEJKACH

1. Żnicz	13	15:5
2. GKS	13	12:4
3. Olimpia II	12	7:4
4. Granica	11	11:5
5. Rominta	11	10:5
6. Mragowia	10	10:6
7. Tęcza	10	8:3
8. Motor	8	6:6
9. Mamry	7	13:12
10. Jeziorak	7	10:8
11. Polonia L.	5	8:8
12. Mazur	4	4:6
13. Polonia Ił	1	5:15
14. Constract	0	5:13
15. Olimpia O	0	1:12
16. Stomil II	0	4:19

JERZY KUCZYŃSKI

PIERWSZA PORAZKA NA WŁASNYM BOISKU

III LIGA PIŁKI NOŻNEJ W meczu szóstej kolejki spotkań Concordia Elbląg doznała pierwszej porażki w tym sezonie na własnym boisku. Podopieczni trenera Łukasza Nadolnego ulegli Pelikanowi Łowicz 1:2. Teraz elblążanie zmierzają się z Bronią Radom.

Concordia przegrała z Pelikanem

• Concordia Elbląg — Pelikan Łowicz 1:2 (0:1)

0:1 — Woliński (22), 0:2 — Grynysz (89), 1:2 — Szmydt (90+7)

CONCORDIA: Sasiak — Szpucha, Jakubowski, Mroczo, Bukacki, Drewek (65 Nowicki), Szmydt, Rękawek (60 Danowski), Jońca, Augusto, Sionkowski

Pelikan w tym sezonie nie radził sobie dobrze na wyjazdach. Przegrał trzy mecze, w których nie potrafił zdobyć gola. Goście od początku byli bojowo nastawieni do walki i to oni prowadzili grę, spychając elblążan do defensywy.

Concordia, trzeba przyznać uczciwie, że w pierwszej odsłonie meczu grała słabiej od swojego rywala. Przede wszystkim raziła brakiem dokładności. W 22 min spotkanie jednak otworzyli łowiczanie. Po rzucie różnym pojed-

nek główkowy z obrońcami Concordii wygrał Eryk Woliński i skierował piłkę do siatki. Cztery min później elblążanie mieli szczęście, gdyż po uderzeniu Marka Grądzkiego piłka odbiła się rykoszetem od Grzegorza Szpuchy i minimalnie przeleciała obok słupka. Zdobytą bramką przez gości dała im wiarę w sukces, którzy, atakowali w pierwszych 45 min non stop, ale z opresji wychodził bramkarz Dominik Sasiak.

Po przerwie gra zespołu elbląskiego wyglądała znacznie lepiej. To oni przejęli inicjatywę i dążyli do wyrównania. Bliski tego celu był Brazylijczyk Joao Augusto, ale piłka po jego strzale głową przeleciała nad poprzeczką.

W 78 min elblążanie powinni dostać rzut karny za faul bramkarza gości na Auguście (rozcięta głowa), ale arbiter „przymru-

żył oko” i nie dopatrzył się faulu. Gospodarze w tym czasie atakowali całym zespołem. W 89 min nadziali się na kontrę. W porę na swoje przedpole nie wrócili defensorzy i przyjezdni uwieńczyli to zdobyciem gola.

W siódmej minucie doliczonego czasu gry w końcu ataki gospodarzy przyniosły im zdobycie honorowego gola, a na listę strzelców wpisał się Mateusz Szmydt. Na odrobienie strat zabrakło czasu, choć w ostatniej akcji blisko tego celu był Bartłomiej Danowski.

Kolejny mecz Concordia rozegra w piątek 8 września na wyjeździe z Bronią Radom.

KAŻDY ZDOBYTY PUNKT BĘDZIE SUKCESEM

Rozgrywki ligowe nabierają tempa. Trwa zacięta walka o każde dobre miejsce w tabeli. Concordia

zagra na wyjeździe z Bronią Radom. Po fatalnym ostatnim przegranym spotkaniu z Pelikanem Łowicz elblążanie stracili kontakt z czołówką i teraz muszą wszystko robić, by z powrotem awansować do pierwszej części tabeli. Grają z przeciwnikiem dla siebie niewygodnym a co najważniejsze bardzo nieobliczalnym. Rywal elblążan w tabeli z dorobkiem sześciu punktów jest na 12 miejscu i traci zaledwie punkt do Concordii.

— My nie jedziemy na wycieczkę, tylko walczyć i z trudnego terenu z Radomia przywieźć punkty — mówi Łukasz Nadolny — trener elbląskich „słoników” i dodaje: — Żeby tak się stało, zespół musi zostawić trochę zdrowia na boisku i pokazać, że ma charakter. Musimy grać cierpliwie, bez nonszalanacji. Zdajemy sobie sprawę z tego, że będzie to trudny mecz, bo gospodarze jeszcze w tym sezonie nie wygrali u siebie. Będą wszystko robić, by pokrzyżować nam szyki. Jesteśmy przygotowani na mecz walki.

Tym razem z zespołem zagra już Łukasz Kopka, który musiał pauzować 5 spotkań za czerwoną kartkę i to jest duże wzmocnienie drużyny.

W pozostałych meczach 7. kolejki grać będą:

Warta Sieradz — Lechia Tomaszów Maz, GKS Wiekielec — Victoria Sulejówek, Legionovia Legionowo — ŁKS Łomża, Jagiellonia II Białystok

— Pogoń Grodzisk Maz, GKS Bęchatów — Unia Skierniewice, Olimpia Zambrów — Piłica Białobrzegi, Legia II Warszawa — Świt Nowy Dwór Maz, Pelikan Łowicz — Mławianka Mława.

Wyniki 6. kolejki

spotkań: Lechia Tomaszów Maz — Broń radom 4:0, Mławianka Mława — Legia II W-wa 1:1, Świt Nowy Dwór Maz — Olimpia Zambrów 1:1, Piłica Białobrzegi — GKS Bęchatów 1:5, Unia Skierniewice — Jagiellonia II Białystok 3:2, Pogoń Grodzisk Maz — Legionovia Legionowo 6:2, ŁKS Łomża — GKS Wiekielec 2:1, Victoria Sulejówek — Warta Sieradz 0:1

PO 6 KOLEJKACH:

1. Lechia	18	15:5
2. GKS B	16	14:6
3. Pogoń	13	14:4
4. Świt	12	12:6
5. Legia II	11	15:7
6. Victoria	10	9:6
7. Unia	10	13:11
8. Łomża	7	10:10
9. Pelikan	7	5:6
10. Concordia	7	6:9
11. Jagiellonia II	6	11:10
12. Broń	6	5:9
13. GKS W	5	8:10
14. Mławianka	5	8:12
15. Piłica	5	7:14
16. Warta	5	6:13
17. Legionovia	3	5:18
18. Olimpia	2	5:12

JERZY KUCZYŃSKI

NOWY SEZON, NOWE NADZIEJE

SUPERLIGA PIŁKAREK RĘCZNYCH\\ Rozpoczął się nowy sezon 2023/2024.

W tej najwyższej klasie rozgrywkowej wystąpi dziesięć klubów, w tym jeden zagraniczny. Piłkarki ręczne Startu Elbląg rozpoczną sezon od dwóch pierwszych spotkań wyjazdowych.

We wtorek 5 września rozpoczął się nowy sezon w najwyższej klasie rozgrywkowej. W meczu awansem MKS Urbis Gniezno przegrał u siebie z mistrzem Polski Zagłębiem Lubin 16:35 (8:15). W nowym sezonie 2023/2024 ponownie zagra dziesięć klubów. Ośmiokrotny mistrz Ukrainy Galiczanka Lwów, która w tym sezonie swoje mecze rozgrywać będzie nie w Markach k\Warszawy, lecz w Łąncucie. Ponadto o mistrzowskie punkty walczyć będą: Zagłębie Lubin (mistrz Polski), Fun Floor Lublin (2 miejsce), KPR Kobierzycze (3), Piotrcovia Piotrków Tryb. (4), JKS Jarosław (5), Start Elbląg (7), Urbis Gniezno (8), Młyny Stośław Koszalin (9) oraz beniaminek MKS Szczepiorn Kalisz.

FORMAT ROZGRYWEK BEZ ZMIAN

Mecze w Orlen Superlidze Kobiet przeprowadzone zostaną na podobnych zasadach jak w minionym sezonie. Pierwsza zasadnicza część rozegrana zostanie systemem każdy z każdym, mecz i rewanż. Następnie tabela podzielona zostanie na grupę mistrzowską, w której znajdzie się sześć

pierwszych zespołów oraz grupę spadkową, w której znajdą się drużyny z miejsc 7-10. Dziewiąta drużyna Orlen Superligi Kobiet po zakończeniu rozgrywek rozegra dwumecz z zespołem z drugiego miejsca w I lidze centralnej kobiet, który będzie gospodarzem pierwszego spotkania. Ostatnia drużyna z 10 miejsca spada automatycznie do I Ligi Centralnej.

POWALCZA O GRUPĘ MISTRZOWSKĄ

Elblążanki okres przygotowawczy do nowego sezonu rozpoczęły 17 lipca pod okiem trenera Romana Monta. W tym czasie jego podopieczne rozegrały 11 spotkań kontrolnych. Były to zespoły zarówno z I ligi jak i Superligi. Co powiedział po tych spotkaniach 43-letni Roman Mont? — Nadal cały czas zajęcia przebiegają na siłowni i hali. Forma drużyny rośnie z dnia na dzień, co może napawać optymizmem. Przygotowania przebiegały zgodnie z założonym planem. Najważniejszy cel, to ogranie drużyny, gdyż przed sezonem pozyskaliśmy kilka nowych zawodniczek. Wcale nie ukrywam, że po rundzie zasadniczej chcemy grać w grupie mistrzowskiej

Fot. Ryszard Biel

i jest to zadanie do wykonania.

ZAGŁĘBIE NUMER JEDEN

Prowadząca od ponad dwóch dekad zespół „Mieckiego Zagłębia” Bożena Karkut (62 lata) wcale nie kryje, że drużynę chce poprowadzić do czwartego z rzędu tytułu mistrzowskiego. Zespół z Lubina dysponuje najlepszym składem w kraju, a na dodatek pozyskała reprezentantkę polski Aleksandrę Zych, która ostatnio występowała w Bala Mare (Rumunia).

Do walki o mistrzowski tytuł przystąpi MKS FunFloor Lublin. Ma w tym pomóc sprowadzona z Kobierzyc trenerka Edyta Majdzińska

(53 lata). Choć z tego klubu odeszła Majdzińska, to w zespole z Dolnego Śląska jest optymizm i klub z Kobierzyc chce sięgnąć po piąty medal w Superlidze kobiet.

Do walki o strefę medalową zapewne włączy się Piotrcovia.

Pozostałe zespoły grać będą jak zawsze o najlepsze miejsca w tabeli i w całych rozgrywkach. Wszyscy w tym sezonie łączą duże nadzieje z występami elbląskiego Startu.

KADRA EKS START ELBLĄG NA SEZON 2023/2024:

• BRAMKARKI

Nevena Radojčić (25 lat)
Małgorzata Ciągka (22)

• ROZGRYWAJĄCE

Moniki Bancelon (33)
Iga Dworniczuk (19)
Joanna Wołoszyk (28)
Juliane Cosya (27)
Paulina Kopańska (21)
Paulina Stapurewicz (23)
Vitoria Macedo (32)

• SKRZYDŁOWE

Nikola Owczarek (20)
Weronika Weber (22)
Paulina Kuźmińska (17)
Tatsiana Pahrabitskaya (26)
Wiktoria Tarczyluk (21)

• OBROTOWE

Zuzanna Stefańska (18)
Nikola Głębocka (21)
Klaudia Grabińska (23)

PRZYBYŁY: Radojčić (AS

Cannes Francja), Bancelon (JKS Jarosław), Grabińska (Ruch Chorzów), Kuźmińska (Pogoń Szczecin), Macedo

(KPR Kobierzycze), Pahrabicka (Victoria Brześć)

UBYŁY: Marta Gęga (Ruch Chorzów), Aleksandra Hypka, Nikola Szczepanik (obie Urbis Gniezno), Nikolina Knežević (Czarnogóra), Wiktoria Kostuch (JKS Jarosław)

• SZTAB SZKOLENIOWY

Roman Mont
— I TRENER (43 lata)
Filip Sobczyk
— II TRENER (23)
Marta Mont — TRENER
BRAMKAREK (45)
Kacper Wojtasik
— MASAŻYSTA (24)

TERMINARZ STARTU NA I RUNDĘ:

1. kolejka 9.09 — KPR Kobierzycze (wyjazd)
2. kolejka 17.09 — Zagłębie Lubin (wyjazd)
3. kolejka 23.09 — Galiczanka Lwów (dom)
4. kolejka 30.09 — Szczepiorn Kalisz (wyjazd)
5. kolejka 7.10 — JKS Jarosław (dom)
6. kolejka 21.10 — Urbis Gniezno (wyjazd)
7. kolejka 28.10 — Młyny Stośław Koszalin (dom)
8. kolejka 4.11 — Piotrcovia Piotrków Tryb (wyjazd)
9. kolejka 11.11 — FunFloor Lublin (dom)

II runda rozgrywek rozpocznie się 18.11

i zakończy się 24.02 2024

JERZY KUCZYŃSKI

SPRINTEM

• PIŁKA NOŻNA

II RUNDA WOJEWÓDZKIEGO PUCHARU POLSKI

W miniony wtorek rozegrana została 1/16 finału Wojewódzkiego Pucharu Polski. Tym razem odbyła się bez udziału zespołów trzecioligowych. Mecze Olimpia II Elbląg — Concordia Elbląg oraz Sokół Ostróda — GKS Wiekielec odbędą się 13 września, w II rundzie zanotowano następujące wyniki: Warmia Olsztyn — Mazur Etka 4:2, Mrągowia Mrągowo — Tęcza Biskupiec 2:3, Orzeł Czerwona — Rona O3 Etka 3:0, Strefa Aut Olsztyn — Olimpia Olsztyn 2:3 pd, DKS Dobrze Miasto — Znicz Biała Piska 0:3, Warmia Września — Wilczek Wilkowo 2:5, Stomil III Olsztyn — Pisa Barczewo 1:4, Śniadry

Orzysz — Mamry Giżycko 0:5, Czarni Rudzienice — Construct Lubawa 1:5, Wąsza Pień — Huragan Morąg 3:2, Pomowice Gronowo Elbląskie — Iskra Narzym 1:3, Ewingi Zalewo — Start Nidzica 0:5, Agat Jegłownik — Polonia Lidzbark Warmiński 0:7.

CONCORDIA — WIDZEW ŁÓDŹ W TELEWIZJI POLSAT

Concordia Elbląg po zdobyciu w minionym sezonie Wojewódzkiego Pucharu Polski awansowała na szczebel centralny tych rozgrywek. Znamy już termin i miejsce meczu I rundy Fortuna Pucharu Polski, w którym elblążanie podejmować będą zespół PKO Ekstraklasy Widzew Łódź. Mecz ten odbędzie się na stadionie miejskim przy ul. Agrykola 26

Fot. Ryszard Biel

września o godz. 18. Transmisję live z tego spotkania poprowadzi Telewizja Polsat. Będzie to jedno z sześciu spotkań pokazywanych przez tę telewizję, na żywo. Kolejnymi będą: Jagiellonia Białystok — Śląsk Wrocław, Górnik Łęczna — Cracovia Kraków, GKS Katowice

— Górnik Zabrze, GKS Tychy — Wisła Płock, Wisła Kraków — Lechia Gdańsk.

• PIŁKA RĘCZNA WARMIA LEPSZA OD SILVANTA

W ramach przygotowań do sezonu 2023/2024 Silvant

Handball Elbląg podejmował u siebie I-ligowca, Warmię Olsztyn. Spotkanie wygrali goście 25:18 (14:9).

Silvant Handball Elbląg — Warmia Olsztyn 18:25 (9:14)

SILVANT: Krawczyk, Szaro, M. Plak — Peret 4, Sparzak 3, Nowakowski 3, Solecki 3, Laskowski 2, Bąkowski 1, Kamiński 1, Heida 1, grali jeszcze: Spicha, Sciesiński, Sucharski, Błaszkiwicz Robak, P. Plak, Lewandowski Elblążanie przygotowujący się do występów w II lidze mają już za sobą rozegrane dwa mecze kontrolne. W pierwszym ulegli na wyjeździe grającym w I lidze MKS Grudziądz 21:23. Tym razem przegrali ze spadkowiczem z I Ligi Centralnej Warmią

Olsztyn, choć początek mieli całkiem niezły. Po 12 minutach wygrawali 6:3.

— Wystarczyło kilka błędów, trochę nieskutecznych rzutów, by goście, będąc bardziej doświadczonym zespołem, wykorzystali słabszą grę w obronie i po 20 min wygrawali 8:6 — informuje trener elblążan Mikołaj Kupiec. Po przerwie cały czas utrzymywała się przewaga gości. W 40 min prowadzili 21:15 a w 50 min 22:17 i ostatecznie wygrali 25:18. — Rozgrywamy mecze z silnymi drużynami i w ten sposób możemy w nich pokazać charakter i wolę walki. Jest wiele do zrobienia. Wszystko idzie w dobrym kierunku. Czas pracuje dla nas i do rozgrywek będziemy dobrze przygotowani — stwierdza trener Kupiec.

JERZY KUCZYŃSKI

PIĄTKOWY
„DZIENNIK ELBLĄSKI”

ZOSTAŁ TYGODNIKIEM

**MOŻESZ GO KUPIĆ
PRZEZ 7 DNI W TYGODNIU**

OD PIĄTKU DO CZWARTKU!

**DZIENNIK
ELBLĄSKI**